BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS [illegible] K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VOL. XXVI — No. 79. TEL SOUth Boston 2680 PENKTADIENIS (Friday) SPALIS (October) 17 D., 1941 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

Vokiečiai Triuškina Maskvos Tvirtoves

Lietuva Vokiečių Okupacijoje

• Gaunama žinių, kad Lietuvos Žemės Ūkio Rūmų pirmininkas Fledžinskis įteikė Vokietijos generaliniam komisarui Lietuvoje Rentelnui memorandumą dėl žemės nuosavybės klausimo patvarkymo. Tame memorandume nurodoma, kad pagal aną patvarkymą Lietuvoje tikrovėje palikta bolševikų valdžios nustatyta tvarka, būtent, žemė palikta tiktai valdymui ir tai tiktai iki 30 hektarų. Toks patvarkymas Lietuvos ūkininkus skaudžiai apvylė. Lietuvos ūkininkai visada buvo savo žemės savininkai, tuo tarpu dabartinė tvarka, palikdama juos tiktai valdytojais, nepaskatins jų rūpestingai žemę dirbti. Toliau memorandume nurodoma į tą faktą, kad palikti taip pat bolševikiški sovchozai, kuriems paimti kaip sykis geriausi ūkiai. Jau bolševikai suspėjo tuos ūkius nušeimininkauti, tad jų produkcija ir toliau kris. Pagaliau, kreipiama dėmesis į žemas žemės ūkio produktų wainas, kurios veda ūkininkus prie bankroto.

Memorandume nurodoma, kad anas patvarkymas buvo išleistas, nepasitarus su Žemės Ūkio Rūmais. Memorandumas siūlo patvarkymą pakeisti.

• Patirta, kad pramonės įmonės, kurias Lietuvos tautinė vyriausybė buvo spėjusi grąžinti savininkams, dabar vėl nacionalizuotos.

• Gauta žinia, kad Lietuvos Banko vieton įsteigtas vokiečių bankas — Reichskreditstelle.

Lietuvos Komercijos Bankas paverstas Dresdner Banko skyrium.

• Patiriama, kad Dr. A. Garmus gavęs pasitraukti iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininko pareigų. Jo vietoj laikinai pareigas eina Dr. Jurgelevičius.

Dr. Garmaus pasitraukimas siejamas su tuo faktu, kad bolševikų okupacijos metu jis buvo vadinamo "liaudies seimo" narys.

• Kaip pranešama, paštas dabar veikia jau visoje Lietuvoje. Laiškai iš Lietuvos į Vokietiją jau ateina, bet vokiečių paštai korespondencijos į Lietuvą vis dar nepriima.

Lietuvos Bažnytiniai Pastatai Grąžinami Savininkams

Iš Lietuvos praneša, kad iš buvusių bolševikų nacionalizuotų bažnytinių pastatų grąžinta savininkams: Arkivyskupo rūmai, Kauno Kunigų Seminarija, Jėzuitų namai. Apie kitus kol kas nėra žinių.

Sakoma, kad kas liečia bažnytinę sritį (viešą religijos praktikavimą, religijos mokymas, spauda) bus palikta, kaip buvo prieš birželio 15, 1940.

• Patirta, kad gen. K. Skučo, prieš bolševikų okupaciją buvusio vidaus reikalų ministerio, žmona gavo leidimą grįžti iš Vokietijos į Lietuvą. Apie gen. K. Skučą buvo gauta žinių, kad jis laikomas liūdnai pagarsėjusiam Solovkų liogeryje.

• Per Kauno radiją buvo paskelbta, kad arkivyskupas Skvireckas pasimatė su Vokietijos gen. komisaru Lietuvoje Rentelnu. Komisaras pareiškęs, kad jis palankiai svarstysiąs katalikų bažnyčios pageidavimus. Krikščioniškos bažnyčios Pabaltijo kraštuose visur jau veikiančios.

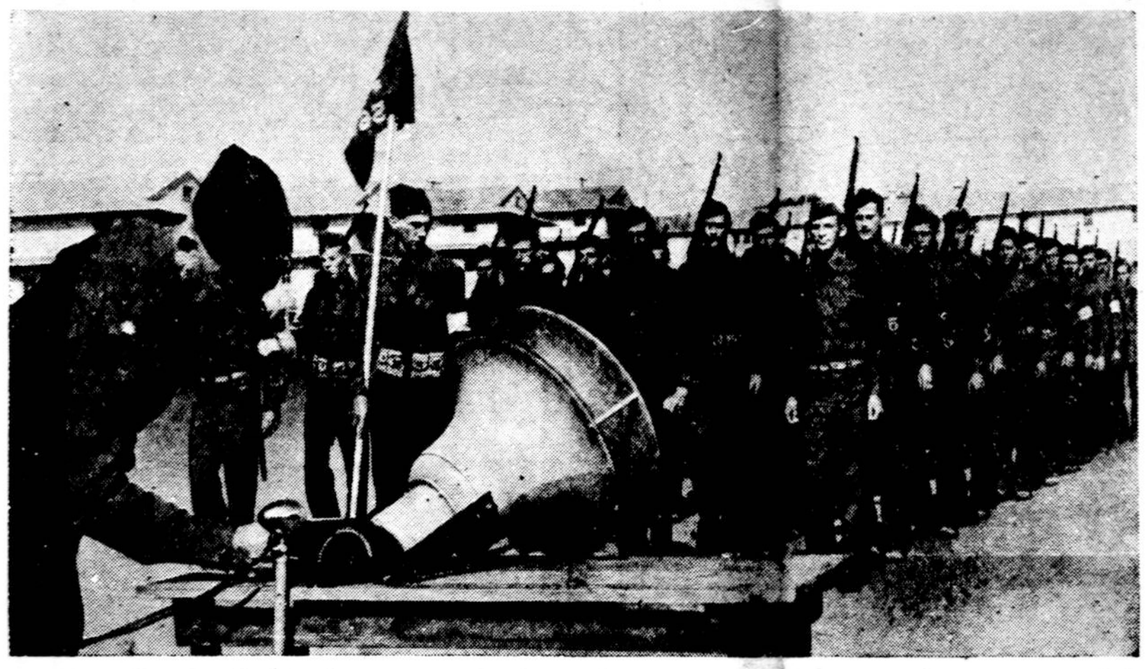

Lieut. Col. Manley B. Gibson(kairėj) įtaisė Metronomą, kuris puikiai išlaiko takto laiką ir per garsiakalbį diktuoja eitynės kojos taktui. Štai šis instrumentas ir naudojamas mokyti naujokus, kaip žengti koja kojon. Tas vaizdas pagautas Camp Callan, San Diego, Cal.

Šiurpios Žinios Iš Lietuvos

Prisiųstas ir talpinamas iš Lietuvos išvežtų ar nužudytų lietuvių sąrašas parodo kaip baisus ir žiaurus buvo raudonųjų siautimas Lietuvoje. Kasdien gauname naujų žinių apie raudonųjų bolševikų terorą.

Dienraštis 'Draugas' rašo, kad naujai gautomis iš patikimų šaltinių žiniomis, iš Lietuvos besitraukdami bolševikai pirmoje eilėje trėmė geriausius Lietuvos sūnus, kurie žmonėse turėjo didesnį pasitikėjimą.

Rėklaičio šeima Sibiran

Skaudžiai paliestas ir naujasis Amerikos Tėvų Marijonų Provincijolas Kun. Dr. K. Rėklaitis.

Visu gerbiamą ir sumanu Ukmergės burmistrą Rėklaiti, Kun. Rėklaičio tikrąji brolį, kurs per kelis paskutiniuosius metus labai gražiai sutvarkė Ukmergės miestą, bolševikai pasodino kalėjiman. Gi jojo žmoną su mažamečiais vaikučiais ištrėmė Sibiran .

Taip pat ištremtas Ukmergės miesto inžinierius Žurauskas su šeima.

Ukmergės burmistro Rėklaičio bolševikai nesuskubo išgabenti ir jis drauge su inž. Mačioku, Cibulskiu ir kitais ukmergiečiais paleistas iš kalėjimo.

Raštikio tragedija

Gen. Raštikis pritrenktas savo vaikučių ir žmonos likimo, dabar gyvena Panemunėj ir nuo bet kokios politinės veiklos atsisakė.

Buvęs ministeris pirmininkas Kun. Vl. Mironas gyvena Kaune ir gydosi po skaudžių pergyvenimų bolševikų kalėjime.

Gen. Nagius taip pat gyvena Kaune ir tvarko Karo muziejų ir renka istorinę medžiagą apie lietuvių tautos didžiausią tragediją.

Vokiečiai nuosavybių negrąžina

Bolševikų nusavintų ir nacionalizuotų nuosavybių vokiečiai kol kas savininkams negrąžina, bet samdo buvusius šeimininkus tas nuosavybes tvarkyti.

Taip, pavyzdžiui, su sukilėliais griže Deveikiai Ukmergėje dirba savo elektros stotyje tarnautojais.

Maisto bendrovei vadovauja Grudzinskas buvęs Maisto b-vės Klaipėdos skyriaus direktorius ir Lietuvos Lloydo direktorius.

Buvusiam užsienio reikalų ministerijos direktoriui. Jonui Norkaičiui vokiečiai pasiūlę ūkvedžio vietą dr. Karvelio dvare prie Kauno, bet jis atsisakęs ir gyvena Kaune.

Grįžo iš Minsko

Indrišiūnienė, adv. Juliaus Indrišiūno žmona grįžo iš Minsko ir dirba Kaune.

Veikli Kauno moterų veikėja Deveikytė - Navakienė bolševikų visiškai apiplėšta ir pradeda dirbti mokytojos darbą.

Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, spalių 18 d., 2 val. po pietų vėl darbininkų balsas plauks oro bangomis į jūsų, Gerb. klausytojai, namus. Pasukite savo radio rodyklę ant 1150 kilocycles ir klausykite gražios lietuviškos programos iš WCOP stoties, Boston, Mass.

Pavojus Teikti Besąlyginę Pagalbą Rusijai

Seattle, Wash. — Vyskupas Gerald Shaughnessy, kalbėdamas Amerikos Darbo Federacijos seime, įspėjo Amerikiečius nuo pavojų, kurie gręsia teikiant besąlyginę pagalbą Rusijai. Vyskupas komunistų propagandistus pavadino "šeštoji kolona", ir pareiškė, kad ji yra daug pavojingesnė už "penktąją koloną" Jungtinėse Valstybėse dėlto, kad atitinkamos įstaigos turi penktąją koloną prispyrę į 'kampą'.

Raudonieji, kaip tik priešingai, susilaukė daugiau pasitikėjimo ir net su valdžios leidimu ir kvietimu apžiūrinėja Jung. Valstybių amunicijos įstaigas, lėktuvų dirbtuves, bazes, ir net turi pirmenybę prie militarinių planų.

Vyskupas įspėjo darbininkus, kad jie apsisaugotų nuo mirtinų komunizmo nuodų, ir dėtų pastangas nuo jo apsisaugoti, nes darbininkų veikimas ir unijizmas yra pasmerktas mirti.

Teamster's unijos prezidentas, Daniel J. Tobin griežtai pasmerkė komunizmą, kaipo darbininkų, šeimos ir religijos priešą.

Prelatas John F. Gallagher ragino darbininkus būti artimuose santykiuose su Dievu. Pažymėtina, kad susirinkimas atidarytas malda. Daugelis atstovų padarė kryžiaus ženklą. Daugelis atstovų dalyvavo šv. mišiose.

SOVIETŲ VALDŽIA KRAUSTOSI IŠ MASKVOS

Stockholm, Švedija, spalių 16 — Praneša, kad vakar Švedijos atstovybė jau ruošėsi kraustytis iš Maskvos. Taip pat kraustosi ir kitų valstybių atstovybės ir tikrai dalis Sovietų valdžios jau išsikraustė iš Maskvos. Kur kraustosi, nepasako, o tik sako, kad į "naują sostinę" prie Volgos į rytus nuo Maskvos.

Dvidešimts mylių aplinkumoje nuo Maskvos yra taip vadinama Stalino linija — tvirtovės, bet ką reiškia vokiečiams tos tvirtovės, kada jie didžiulėmis kanuolėmis gali pasiekti, kaip sako, 75 mylių tolumą.

Japonai Pasiruošę Karui Su Jung. Valstybėmis

Tokio, Japonija, spalių 16 — Įžymiausieji Japonijos vadai šiomis dienomis turėjo konferencijas. Spėjama, kad jie smulkmeniškai apkalbėjo Vokietijos-Rusijos karą ir Japonijos-Amerikos santykius.

Japonijos - Amerikos santykiai kasdien darosi labiau įtempti. Japonija esą pasiruošus karui su Jung. Valstybėmis.

Beliko Tik 50 Mylių

Gyventojams Gresia Rimtas Pavojus

Maskva, Rusija, spalių 16 — Vokiečių motorizuota ir mechanizuota armija iš vakarų pralaužė sovietų Maskvos frontą. Beliko tik 50 mylių iki Maskvos. Sovietams gresia rimtas pavojus. Sovietų komisarai įsakė gyventojams stoti kariuomenei į pagalbą.

Sovietų žiniomis, spalių 14-15 dd. raudonųjų karo frontas į vakarus pablogėjo .Vokiečiai vienoje dalyje sutriuškino sovietų apsigynimo liniją. "Mūsų jėgos heroiškai pasipriešino, priešui padarė didelius nuostolius, bet buvo priverstos pasitraukti į naujas pazicijas", sako raudonieji.

Kalinino apylinkėje vokiečiai puolė raudonuosius tankais, ginkluotais motoriniais vežimais ir lėktuvais. Daug vokiečių nusileido parašiutais sovietų armijos užpakalyje, ir baisiai sudemoralizavo raudonųjų armiją. Nuo Viazmos vokiečiai dar didesniu smarkumu puola sovietų karo jėgas. "Maskva pavojuje", šaukia raudonieji.

Sovietų komisarai išleido įsakymą kariuomenei ir gyventojams būti visiems prie ginklo. "Netekti ginklų — netekti garbės", šaukia komisarai. Visiems įsakyta saugoti labiau ginklus, kaip gyvybę. Gyventojai negali apleisti Maskvos. Gresia jųjų sunaikinimas.

Kaip žinoma, Sovietų komisarai yra įsakę sunaikinti ir sudeginti viską, kad priešui netektu. Taigi Sovietų Rusijos miestai ir kaimai daugiau nukenčia nuo pačių raudonųjų, kaip nuo vokiečių. Raudonieji traukdamiesi į naujas pozicijas degina ir naikina viską, ko nesuspėja išvežti.

Londono karo žinovai sako, kad į Maskvos frontą vokiečiai sutraukė milžiniškas jėgas. Jeigu jiems nepavyktų užimti Maskvą arba sunaikinti Sovietų kariuomenę, tai Vokietijos karas būtų užbaigtas iki pavasario ir gali būti jų karas pralaimėtas.

Raudonieji Turi Vieną Iš Šimto Progų Sulaikyti Nacius

U. P. korespondentas rašo, kad Sovietų raudonieji turi tik vieną iš šimto progų sulaikyti Vokietijos karo jėgas. Sakoma, kad neišvengiamai sovietai turi pasiduoti arba būti apsuptais.

Sovietų valdžia atsišaukia į Maskvos gyventojus, kurių esą 4,500,000, kad jie panaudotų visas priemones ginti Maskvą. Esą įsakyta mesti ant nacių tankų bonkas degančiu gasolinu.

Vokiečiai veržiasi į Maskvą iš trijų pusių, būtent, pietų, vakarų ir šiaurės.

Sakoma, kad Maskvos gyventojai apginkluoti "vodkos", vyno, likerių bonkomis, kurios pripildytos benzinu. Tai esą pavojingas ginklas prieš tankus, ginkluotus vežimus ir sunkvežimius. Bet metėjai turi būti labai arti, kad pataikytų į taikinį. Taigi bonkomis ginkluotiems gyventojams įsakyta aukoti savo gyvybes.

Jeigu jau patys sovietų komisarai pripažįsta, kad Maskva yra dideliame pavojuje ,tai galima tikėti, kad raudonieji neatlaikys vokiečių karo mašinos. Maskva greičiausia bus užimta, bet ji bus pačių rusų jau sudeginta. Geriausiame atvėjuje, tai ji gali būti apsupta.

Sovietai Prarado 6 Milijonus Kareivių

Berlynas, spalių 16 — Nacių žiniomis, nuo pat karo pradžios Sovietų Rusija prarado 6 milijonus kareivių. Maskva turės pasiduoti arba bus sunaikinta, sako naciai.

Leningrado Gynėjai Pralaužė Nacių Liniją

Londonas, spalių 16 —Iš Stockholmo praneša, kad Vorošilovo kariuomenė pralaužė nacių apgulą ir perėję upę traukia į pagalbą Maskvos gynėjams.

Sovietų žinios paduoda, kad Maskva susilaukė daugiau kariuomenės iš Sibirijos. Sakoma, kad lenkų kareiviai, kurie buvo išleisti iš sovietų kalėjimų, greitu laiku stos į karo frontą prieš vokiečius. Jau esa sumobilizuota 40,000 lenkų kareivių. Lenkų kareivių esą apie 200,000, bet sovietai neturį jiems nei ginklų, nei drabužių. Tikėtasi, kad Jung. Valstybės tuos lenkus apginkluos ir aprengs, bet prie tokio susitarimo trijų - valstybių konferencijoje neprieita.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

NACIAI PAĖMĖ 560,000 RAUDONŲJŲ Į NELAISVĘ

Berlynas, spalių 16 —Vokiečių karo jėgos nesulaikomos visuose trijuose karo frontuose. Viazmos ir Bryansko kautynėse vokiečiai paėmė 560,000 raudonųjų į nelaisvę.

Vokiečiai ne tik puola Maskvą, bet jie be sustojimo bombarduoja raudonųjų tvirtoves Ukrainoje, Kryme, Archangelske ir kitose vietose.

Suomiai Sunaikino Du Sovietų Pulkus

Helsinki, Suomija, spalių 16 — Karo lauko korespondentas praneša, kad suomių kariuomenė eidama nuo Petrozavodsko į šiaurę užėmė Munhaervilahti ir sunaikino sovietų 131-mą ir 367-tą raudonųjų pulką.

OKUPANTAI TRAUKIASI IŠ TEHERANO

Teheranas, Iranas, spalių 16 — Britų atstovybė praneša, kad netrukus britų ir sovietų kariuomenės pasitrauks iš Teherano, Irano sostinės.

Sakoma, kad nacių paėjui praėjus, britų ir rusų kariuomenės pasitrauks į ankstyvesnes okupacijos zonas.

GRĮŽO PANAMOS PAŠALINTAS PREZIDENTAS

Cristobal, Panama, spalių 16 — Laivu Cefalu grįžo pašalintas prezidentas Arias.

Vienas valdininkas uoste pasiūlęs prezidentui Arias pasirašyti atsistatydinimo raštą, bet jis atsisakęs tai padaryti.

Panamos konstitucija draudžia prezidentui išvykti iš savo krašto be seimo leidimo. Taigi dabar prezidentas Arias gyvena laive, kad jo neareštuotų.

NACIAI UŽDARĖ ČEKŲ SPORTO ORGANIZACIJĄ

Berlynas, spalių 16 —Vokietijos skirtas Čekoslovakijai protektorius uždraudė veikti visame krašte čekų sporto organizacijai "Sokol", nes joje veikęs neištikimas nacių rėžimui elementas.

JAPONIJA DURIA Į NUGARĄ SOVIETAMS

Birželio 16 d. š. m. "Boston Globe" vakarinėje laidoje tilpo braižinys, kuris vaizduoja Vokietijos - Rusijos karą. Vaizdo viduryje stovi ant paskutiniųjų kojų, kraujais apsitaškiusi meška (Rusija); jos priekyj vokiečiai laiko durtuvus atrėmę, o iš kitos pusės Japonija duria durtuvu tai meškai (Rusijai) į nugarą.

Pažiūrėję į tą vaizdą prisimename Vokietijos-Lenkijos karą. Kada Lenkija jau buvo vokiečių perblokšta, tai Stalino armija dūrė Lenkijai į nugarą. Priežodis sako: "Nekask kitam duobės, rasi pats į ją įpulsi".

Taip, dabar Rusija, galima sakyti, yra duobėje. Patys Sovietų komisarai sako, kad Maskva pavojuje, ir tai dideliame.

SUGAVO NACIŲ ŠNIPŲ LAIVĄ

Boston, Mass., spalių 16, — Šiomis dienomis arti Grenlandijos salos Jung. Valstybių karo laivynas sugavo nacių laivą "Bear", kuriuo važiavo Vokietijos šnipai, viso 22 asmenys. Jie turėjo trumpųjų bangų siunčiamąją radio stotį.

Laivas "Bear" esąs norvegų. Laive rado Amerikos produktų: ginklų, amunicijos ir kt.

Dabar tas laivas yra atgabentas į East Boston prieplauką, ir jis saugojamas Amerikos jūreivių. Šnipai areštuoti ir laukia teismo.

GERIAUSIUS PERMANENT WAVE

GALITE GAUTI UŽ JŪSŲ PINIGUS

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L ST., SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

DRAUGE DARBININKE,

platink du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas
Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja	$4.00
Pusei metų	$2.00
Imant sykį į savaitę metams	$2.00
Pusei metų	$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

JIS VIRŠ 28, TAIGI... linksmas traukia į namus iš kariuomenės. Sakoma, kad tai pirmutinis paleistas iš kariuomenės tarnybos, kaipo sulaukęs 28 metų amžiaus. Jis grįžta iš Camp Callan, Cal., taai p. W. Houston Wolfe.

Lietuva Vokiečių Okupacijoje

Dar Apie Įvairiaspalvius Pasus

● Iš Kauno gaunama žinių, kad ten GPU archyvuose susektas išaiškinimas, kodėl ant Lietuvos gyventojams išduotų sovietiškų pasų buvo dedami įvairių spalvų antspaudai. Tie pasai iš paviršiaus atrodo visiškai vienodai, tačiau antspaudai buvo net keturių spalvų, būtent šviesiai violetinės, tamsiai violetinės, žalios ir raudonos spalvos. Dabar, remiantis GPU archyvais, susekta, kad tokiu būdu Lietuvos gyventojai buvo rūšiuojami į keturias kategorijas ryšium su deportavimo planais.

Šviesiai violetinės spalvos antspaudai reiškė, kad tokių pasų savininkai turėjo būt iš Lietuvos išvežti iki rugp. mėnesio pabaigos. Tamsiai violetinės spalvos antspaudas reiškė išvežimo terminą iki rugsėjo pabaigos. Pasų su žalios spalvos antspaudais savininkai turėjo būti išvežti iš Lietuvos 1942 metų pavasarį. Pagaliau, raudonas antspaudas buvo dedamas ant "ištikimų" piliečių pasų. Tiktai tie "ištikimieji" turėjo teisės, pagal Maskvos satrapų planus, pasilikti Lietuvoje, o visi kiti būtų buvę išsiųsti į įvairias Bolševikijos pakampes. Tokiu būdu, iš Lietuvos turėjo būti išvežta apie pusantro milijono žmonių, t. y. apie pusę Lietuvos gyventojų. Į jų vietą būtų buvę atgabenti daugiausia moñgolai.

● Per įvykusį Vilniaus apskrities viršaičių pasitarimą buvę plačiai kalbama apie mokykloms patalpų parūpinimą. Viršaičiai pasižadėję patalpas surasti. Be to, buvę nutarta, kad techninė pagalba sugriautoms ar sudegintoms sodyboms atstatyti būsianti teikiama nemokamai.

JAPONIJOS VALDŽIA ATSISTATYDINO

Tokio, Japonija, spalių 16 — Šį vakarą Japonijos valdžia atsistatydino. Sakoma, kad negalėjo susitaikinti svarbiais klausimais.

Boston Globe užsienio redaktorius James H. Powers sako, kad Japonijos valdžios atsistatydinimas, reiškia karą Pacifiko vandenyne.

Spėjama, kad naujoji valdžia, kuri bus sudaryta, bus palanki Vokietijai. Galimas dalykas, kad Japonija puls Rusiją Sibirijoje.

Vokiečiams beliko tik 50 mylių į Maskvą.

AMERIKA -- ARGENTINA PASIRAŠĖ PREKYBOS SUTARTĮ

Washington, D. C., spalių 16 — J. Valstybių sekretorius Hull praneša, kad pasirašyta nauja prekybos sutartis su Argentina. Toji sutarties esąs didelis dalykas Amerikos santykiams sureguliuoti.

SOVIETAI VEŽA MAŠINAS Į RYTUS

Ankara, Turkija, spalių 16 — Neseniai atvykęs iš Sovietų Rusijos Balkanų diplomatas pareiškė, kad Dono baseino raudonieji traukiniais veža mašinas į rytus, kad tik jos netektų vokiečiams. Sakoma, kad toks vežimas prasidėjęs prieš du mėnesius.

ŽUVO AUTOMOBILIO NELAIMĖJE

Brockton, Mass., spalių 16 — Tūlas Williams, 23 m. amž., gyv. 583 North Cary St., važiavo automobiliu. Kartu su juo važiavo Everett Brazil, 15 metų amž., gyv. 39 Bank St. ir Vincas Malakauskas, 15 m. amž., gyv. 58 Merton St. Padangai (tire'ui) sprogus, Vincas Malakauskas išmestas iš automobilio ir užmuštas, o Brazil pavojingai sužeistas. Pats vairuotojas lengviau sužeistas. Padangai sprogus automobilius trenkė į elektros stulpą. Tai įvyko vakar vakare, važiuojant Oak Street.

Lietuviai Solovkuose

● Patirta, kad išsilaisvinusiųjų iš Kauno kalėjimo tarpe yra ir pulk. Silvestras Leonas, buvęs vidaus reikalų ministeris. Jis maždaug 10 dienų prieš vokiečių ir bolševikų karo pradžią buvo atgabentas papildomam tardymui iš liūdnai pagarsėjusių Solovkų, bolševikų koncentracijos stovyklos Lediniuotojo vandenyno srityje. Pulk. S. Leonas pasakojo, kad Solovkuose esą šie lietuviai: Antanas Merkys, buvęs ministeris pirmininkas, Juozas Urbšys, buvęs užsienių reikalų ministeris, gen. K. Skučas, buv. vidaus reikalų ministeris, prof. A. Voldemaras, buv. ministeris pirmininkas ir A. Povilaitis, buv. saugumo departamento direktorius.

Keikia Bolševikus Buvę Draugai

● Patirta, kad iš bolševikinės Lietuvos komisarų Lietuvoje liko švietimo komisaras A. Venclova ir komunalinio ūkio komisaras V. Knyva. Jie gyvena Vilniuje ir yra laisvi. Abu dabar pikčiausiais žodžiais keikia bolševikus.

● Gaunama žinių, kad Vilniuje, Lūkiškių kalėjime, sėdi Liudas Gira, jo sūnus Vytautas Gira ir Petras Cvirka, bolševikų okupacijos metu "poemomis" garbinę Josifo Visarionovičio "saulę". Anksčiau žinia apie P. Cvirkos žuvimą tokiu būdu nepasitvirtino.

Reikšminga, kad visi trys dabar užverčia įstaigas raštais, kuriais bando persiorientuoti ir prisitaikinti. Girdi, jie buvę bolševikų suklaidinti, todėl ateityje norį pasitaisyti...

Kai dėl Salomėjos Neries, kuri liūdnai išgarsėjo savo "Poema apie Staliną", tai ji buvusi ties Anykščiais čekistų sušaudyta.

●

75 po 25c. ženklais, 75 po 5c. ženklais, 75 po $1.00, arba 15 po $5.00. Pilnas Albumas iškeičiamas tuojau į Apsigynimo Taupymo bonus serijos E jūsų artimiausiame pašte ar banke.

RUSIJON IŠVEŽTŲ AR NUŽUDYTŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS

(Tęsinys)

508. Stasys Puleikis Ūsynio km. Tauragės apskr. bolševikų nužudytas.

509. Juozas Puleikis Ūsynio km. Tauragės apskr. bolševikų nukankintas.

510. Bronius Sirtautas mechanikas, bolševikų nukankintas Kaune.

511. Vincas Staknys iš Suvalkijos bolševikų nužudytas Pažeimenėj.

512. Ona Šveikauskienė "Maisto" darbininkė bolševikų nužudyta.

513. Pranas Šabūnas Petrašiūnų popierio darbininkas bolševikų nukankintas.

514. Kazys Šakalys geležinkelietis bolševikų nukankintas Petrašiūnuose.

515. Juozas Švedas iš Stakliščių bolš. sušaudytas kalinys.

516. Adomas Tauras ūkininkas iš Ginteikiškių bolševikų nužudytas.

517. Tranavičius puskarininkis žuvo kovų metu.

518. Stepas Trakimas darbininkas bolševikų nukankintas Pažaislio miške.

519. Kazys Vaisevičius darbininkas bolševikų nukankintas Kauno apskr.

520. Vacys Žeromskis iš Kauno bolševikų nukankintas Kazokų km.

521. Aleksas Židžiūnas puskarininkis bolš. sušaudytas.

522. Jonas Sinkevičius viršila iš Šiaulių apskr. žuvo Valkininkuose .

523. Balys Jacunskas bolš. nukankintas Kauno kalėjime.

524. Feliksas Majauskas bolš. nukankintas Kauno kal.

525. Edvardas Fridmanas bolš. nukankintas Kauno kal.

526. Pranas Steponaitis bolš. nukankintas Kauno kal.

527. Romas Kuzmavičius bolš. nukankintas Kauno kal.

528. Mazurkevičius bolš. nukankintas Kauno kalėjime.

529. Mikas Putrius bolš. nukankintas Kauno kalėjime.

530. Ona Vyšniauskaitė bolš. nukankinta Kauno kalėjime.

531. Aleksas Staniukaitis bolševikų nukankintas Kauno kal.

532. Jonas Rapeika bolš kankintas Kauno kalėjime

533. Alachvoščius bol kankintas Kauno kalėjim

(Bus daugiau)

Žydiškos Kilmės Žmonos Apgyvendintos Ghetoj

● Vilniuje registruojami lenkų karo atbėgėliai, kurie ten atsirado prasidėjus vokiečių - lenkų karui. Kalbama, kad jie būsią išgabenti į Lenkijos generalinę gubernatūrą.

● Iš Berlyno patirta, kad ten jau esą gaunami laiškai iš Lietuvos. Tuo tarpu laiškų į Lietuvą Vokietijos paštai dar nepriima. Su kitomis valstybėmis pašto susisiekimo iš Lietuvos vis dar nėra.

● Gaunama žinių, kad Lietuvoje veikiančios dvi politinės policijos: lietuvių ir vokiečių. Lietuvių politinės policijos priešakin paskirtas Stasys Čenkus, prieš bolševikų okupaciją buvęs saugumo policijos apygardos viršininkas Vilniuje, o vėliau, atėjus bolševikams, gyvenęs Vokietijoje.

Vokiečių policijos vadovybėje dirbą kažkoks Jaeger, be to, du klaipėdiečiai Scholz ir Kurmies, pagaliau, Kossmann, buvęs Lietuvos vokiečių "Kulturverbando" pirmininkas.

● Patirta, kad V. Krėvės-Mickevičiaus, Bruno Štencelio (buv. vidaus reikalų vice-ministerio ir generalinio konsulo Austrijoje), Eduardo Balbacho (Apeliacinių Rūmų teisėjo) ir advokato Ad. Vilimo žmonos, kaipo žydiškos kilmės, apgyvendintos žydams skiramam gheto.

● Švedų laikraštis — "Stockholms Tidningen" taip pat paskelbė žinią apie J. Paleckio mirtį Maskvos psichiatrinėje ligoninėje. Maskvon jis buvęs pasiųstas prieš pat lietuvių sukilimą.

SMAGU MELSTIS
Iš Geros Maldaknygės

"Darbininkas" siūlo šias maldaknyges už labai nupigintą kainą:

ANGELAS SARGAS, tinkama vaikams, mažo formato, 127 pusl.,	30c.
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl.	35c.
GARBĖ DIEVUI, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 384 pusl.	65c.
JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, specialė vaikams maldaknygė, tinkama prie Pirmos Šv. Komunijos, tikro kolenkoro viršeliai, mišių maldos iliustruotos paveikslais, paauksuoti kraštai, 254 pusl.	50c.
JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai	$1.25
MALDAKNYGĖ, juodi drabužiniai apdarai, 255 pl.	65c.
MALDŲ RINKINĖLIS, juodi tikros odos minkšti apdarai	$1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai	90c.
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	$1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl.	$2.50
SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl.	65c.
VYRAI BROLIAI, specialė vyrams maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai	$1.30
GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS	20c.

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 2. 1870

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsienyj 1 kart savaitėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680.

Religijos "Laisvė" Sovietijoj

Einant smarkiai propagandai ir įvairiems ginčams dėl religijos klausimo Sovietų Rusijoj, būtų pravartu tiksliai sužinoti, kaip iš tiesų atrodo sovietų konstitucija religijos atžvilgiu. Garsusis konstitucijos paragrafas No. 124, kuriuo neva tai laiduojama religijos laisvė, skamba šitaip: "Sąžinės laisvei užtikrint, U.S.S.R-se bažnyčia atskiriama nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios. Visiems piliečiams pripažinta laisvė turėti religijos pamaldas ir vesti priešreliginę propagandą".

Pirmu žvilgsniu atrodo, kad čia viskas tvarkoj. Rodos kiekvienam duodama pilna laisvė elgtis kaip tinkamas: nori --- tikėk, nori --- netikėk. Tačiau kiek įsižiūrėjus, tuojau aiškėja, kad religinė laisvė ne tik šlubuoja, bet ir visiškai pasmaugta. Visa svarba glūdi žodžiuose: "laisvė varyti prieštikybinę propagandą". Jei būtų norėta duoti tikybinė laisvė, tai būtų pridurta, kad leidžiama vesti ir tikybinė propaganda. Tos laisvės konstitucijoj nėra. Reiškia, prieš religiją kovoti valia, o religiją ginti bei plėsti nebeleidžiama. Iš to konstitucijos paragrafo bolševikai išvystė didžiausią veidmainystę. Jie čia pasekė carų metodą: vienas įstatymas pasauliui akis apdūmti, o visai kitas namuose užlaikyti. Pasauliui parodo, kad jų konstitucija tvarkoj; kad, iš viso, sovietuose nėra oficialinės religijos. Sąžinės laisvė esąs grynai privatus dalykas. Bet gyvenime visai kitaip yra. Sovietų privalomoji religija, jei taip galima išsireikšti, yra griežta bedievybė. Oficialiai to neskelbiama, bet kasdieniniame gyvenime visa bolševikų veikla bedieviškumu pagrįsta. Varyti priešreliginę propagandą pati valdžia uoliai padeda. Ji tam skiria milijonus valstybės pinigų. Valstybinis vaikų ir jaunimo auklėjimas grynai bedieviškas. Komsomolcai (komunistų jaunimas) įpareiguojami daryti prieš religines procesijas, kuriose nešama šlykščios karikatūros — Dievo, šventųjų, bažnytinių apeigų, dvasiškijos. Visoj bolševikų raštijoj Dievo vardas privaloma rašyti maža raide. Komunistų partijos nariams bedievybės platinimas yra statomas būtina pareiga. Armijoj bedievybės propaganda ko smarkiausiai varoma. Iš karių reikalaujama, kad jie būtų bedievybės ir komunizmo skelbėjais bei agitatoriais. Cerkvės taip smarkiai likviduojamos, kad jų vos 10 nuošimčių beišliko. Likusios neįmanomais mokesčiais apkrautos. Tą viską akyvaizdoj turint, kaip gi čia galima teigti, kad sovietijoj yra tikybos laisvė? Nebent tik juokais galima tai sakyti.

Karo nepasisekimų prie sienos prispaustas, Stalinas gali paskelbti įvairių lengvatų tikėjimo atžvilgiu. Bet kas gi nežino, ką vertas Stalino žodis? **K.**

Lietuvių Tremtinių Reikalu

Girdisi, kad gana daug Amerikos lietuvių yra gavę kablegramų, o gal ir laiškų, iš Sibiro ir kitų Rusijos kraštų, kur buvo ištremti jų giminės, draugai, ar pažįstami.

Lietuvai Gelbėti Fondas daro didžiausių pastangų, kad lietuviams tremtiniams suteikti pagalbą ir tai kuogreičiausia. Dėl to prašome visų tų, kurie yra gavę iš saviškių tremtinių Rusijon laiškų ar kablegramų, kad jų turinį prisiųstų Lietuvai Gelbėti Fondui, taip pat jų vardą, pavardę ir adresą. Tai prašome padaryti tuojau. Tremtinių vardus, pavardes ir kablegramų bei laiškų turinį siųskite tuojau L.G.F. sekretoriui, L. Šimučiui, 2334 S. Oakley Avenue, Chicagoje.

Dabar eina Lietuvai Gelbėti Fondo vajus. Surinkti per šį vajų pinigai bus sunaudoti pirmoje vietoje lietuvių tremtinių šelpimui. Dėl to visų geros valios lietuvių prašome šiame vajuje pasidarbuoti.

Tuo pačiu kartu pranešame, kad kun. K. Barauskas ir dr. P. Vileišis Lietuvai Gelbėti Fondo reikalais važinėja po lietuvių kolonijas, sakydami kalbas ,kuriose nušviečiama tremtinių šelpimo reikalai ir keliamos svarbios ir aktualios Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo problemos. Jiedu turi LGF pilnus įgaliojimus. Kolonijų veikėjai ir visi geri lietuviai yra prašomi jiems teikti visokeriopą pagalbą. Visiems yra gerai žinoma, kad kun. K. Barauskas yra žymus Lietuvos visuomenės veikėjas, buvęs "Mūsų Laikraščio" redaktorius, dr. Petras Vileišis daug metų ištarnavęs Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

Lietuvai Gelbėti Fondo Valdyba

2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Valstybinių Paslapčių Saugojimas

Žinios apie paskutinį A. Smetonos vyriausybės posėdį.

1.

Šių metų rugsėjo 26 d. "Dirvos" numeryje įdėtas J. A. Daugmino straipsnis, pavadintas "Kaip Sovietai okupavo Lietuvą". Pati redakcija šiam straipsniui skiria labai svarbią reikšmę ir sako: "Jis daugeliui akis atidarys".

Šio patarimo klausydamas, straipsnį atydžiai perskaičiau — vieną kartą, antrą, trečią. Ir vis labiau stebėjausi. O stebėtis buvo daugel priežaščių.

Pirma ,tame rašte kalbama ne tiek apie pačią okupaciją, kiek apie paskutinį A. Smetonos vyriausybės posėdį.

Antra, metama labai skaudžių kaltinimų kai kuriems tos vyriausybės nariams. Tai matyti ir iš antrinių užrašų: "Katalikų vadai troško veikti su Rusija".

Trečia. Atskleidžiamos tokios valstybinės paslaptys, kurios dabar turėtų būti neskelbiamos, nes gali pakenkti ir bendriems reikalams, ir atskiriems asmenims.

Ketvirta. Sukelia rimtų speliojimų apie pačių žinių šaltinį: kas gi skleidžia visiems nejaustas valstybines paslaptis?

Penkta. Iš straipsnio matyti, kad paskutiniame posėdyje dalyvavusių vyriausybės narių dauguma pasisakė už ginklu pasipriešinimą rusams. Tad kyla klausimas, kodėl nebuvo pasipriešinta?

2.

Iš straipsnio sužinome, kas tame posėdyje dalyvavo, ką kalbėjo ir net kaip kalbėjo — ar karščiuodamasis, ar kitaip. Matyt, visos šitos žinios atėjo iš pirmutinių šaltinių, iš žmogaus, buvusio tame paskutiniame posėdyje, kadangi jis duoda smulkmenų ir kadangi redakcija taip karštai pataria jį skaityti. Tad kas tame posėdyje buvo? Duodu ištrauką: "Jame dalyvavo: Respublikos Prezidentui pirmininkaujant, Merkys, ministeriai: Bizauskas, Jokantas, Masiliūnas, gen. Musteikis, Audėnas, Tamošaitis, valstybės kontrolierius Šakenis, kariuomenės vadas gen. Vitkauskas, štabo viršininkas Pundzevičius ir tarybos reikalų vedėjas Mašalaitis".

Viso dvylika asmenų, bet, kaip vyriausybės nariai, valstybiniams nutarimams daryti turėjo teisę tik aštuoni: prezidentas ir septyni ministeriai. Negalėčiau aiškiai pasakyti, ar valstybės kontrolierius turėjo, pagal konstituciją, balsavimo teisę vyriausybės posėdžiuose, ar ne. Sutikus, kad taip, gausime devynis balsus valstybinio masto nutarimams. Jei ne, tai aštuoniems balsams pasidalinus per pusę, nusveria prezidento balsas, kaip pirmininkaujančio.

— Šitoji statistika svarbi, nes ji atskleidžia nepaprastai reikšmingų dalykų: kaip buvo pažvelgta vyriausybės narių į bolševikų paskelbtą okupaciją.

Posėdyje buvo svarstomas rusų ultimatumas, kurio priėmimas laidojo mūsų nepriklausomybę.

Kaip reagavo į ultimatumą vyriausybės nariai?

Smetona, Musteikis ir dar du ministeriai pareiškė, kad reikia bolševikams pasipriešinti. Tų dviejų ministerių vardai nesakomi, bet juos galima numanyti, padarius paprastą aritmetiką, būtent atėmus tuos, kurie sakė nereikią priešinti. Štai jie: "Merkys, Bizauskas ir Audėnas pasisakė už tai, kad visi ultimatumo punktai reikią priimti". Savo šio nusistatymo šie trys ir toliau posėdyje laikėsi. Aišku, iš likusių kitų trijų ministerių — Jokanto, Masiliūno ir Tamošaičio — du balsavo už pasipriešinimą. Pagaliau Šakenis sakė, kad "gal geriau būtų gintis". Taigi, jis irgi stovėjo už pasipriešinimą. Tokiu būdu penki balsai iš devynių pasisakė už pasipriešinimą. Jeigu dar ir pridėjus gen. Vitkausko balsą, kuris buvo prieš pasipriešinimą, gautume santykį penkis prieš penkis, ir tuo atveju nusvertų A. Smetonos nuomonė, kuri reikalavo pasipriešinimo. Bet, gen. Vitkausko nereikia priskaityti, kadangi jis nebuvo vyriausybės narys. Lygiai nieko nebūtų pakeitęs Pundzevičiaus su Mašalaičiu žodis: abu jie nieko nesakė ir pagaliau nebuvo vyriausybės nariai.

Šiaip ar taip, aiškėja didelė tiesa: jeigu žiūrėti sprendžiamųjų balsų daugumos, viršų ėmė tie vyriausybės nariai, kurie stovėjo už pasipriešinimą.

Kodėl šis nusistatymas nebuvo vykdomas, matyti toliau iš straipsnio. Viena, šitų balsų posėdyje niekas nesuvedė krūvon. Buvo reiškiamos nuomonės, tačiau niekas nepamatė, kad tų, kurie nori priešintis, yra posėdyje daugiau. Antra, buvo pradėta sudarinėti nauja vyriausybė. Tai vėl išblaškė dėmesį balsavimo rezultatams. Tačiau šis mėginimas sudaryti Raštikio vyriausybę nekeičia senosios vyriausybės sprendimo. Ir kol nesudaryta nauja vyriausybė, pareigas eina senoji.

Tos naujos vyriausybės būtų nė nereikėję sudarinėti, jeigu prezidentas, kai posėdžiui pirmininkavęs, būtų aiškiai suskaitęs balsus ir gautą nutarimą būtų paskelbęs vykdyti, kaip valstybės galva ir vyriausias ginkluotų pajėgų viršininkas. O tas nutarimas buvo penkiais balsais pasisakęs prieš keturis už priešinimąsi rusams. Jeigu posėdyje būtų dėl to apsižiūrėta, tai būtų nereikėję sudarinėti naujos vyriausybės, o tik vykdyti senosios nutarimus. Kitaip išeitų, kad ministeriai posėdyje tik taip sau šnekėjosi, kažką sakė, o ne darė lemiamus valstybės gyvavimui nutarimus. Matyti, trūko pirmininkaujančiam ryžtingumo žengti galutinį žingsnį. Straipsnio autorius, kad viską pateisintų, klaidingai išveda: — "Taip aiškiai pasisakius senajam ir naujajam ministeriui pirmininkui, kariuomenės vadui ir daugumui ministerių už nesipriešinimą, mintis pasipriešinti buvo palaidota". Iš straipsnio visai negalima išvesti, kad ministerių dauguma buvo už nesipriešinimą. Balsų skaičius rodo visai atvirkščiai: vyriausybės narių penki buvo už pasipriešinimą. Raštikio gi nuomonė dar nebuvo privaloma — jis nebuvo dar sudaręs kabineto ir nėjo pareigų.

Toks tai buvo paskutinis A. Smetonos vyriausybės posėdis ir toki nutarimai. Jei tuos nutarimus pirmininkaujantis būtų griežtai formulavęs ir paskelbęs vykdyti, vienas Lietuvos istorijos lapas būtų pasilikęs daug šviesesnis: mūsų laisvė nebūtų buvus be garbės palikta azijatų bolševikų antplūdžiams.

3.

"Dirvoje" rašoma, kad katalikų vadai troško veikti su Rusija. Gėda skaityti tokius vienašališkus kaltinimus. Nesuprantama, kaip lengva širdim su dumblais maišomi tie žmonės, kurie šiandien gal kraują yra praliejęs dėl laisvės, kurie ištrėmime ar sušaudyti, kurie kenčia alkį, atskyrimą nuo šeimos, paniekinimus, kurie vienas po kito krinta Rusijos tyrlaukiuose? Ką padės niekinti Bizauską ir net spėlioti turėjus pasitarimų su Maskvos šnipais, kaip rašo kitame straipsny ta pati "Dirva"? J. A. Daugmino straipsnis bent tuo geras, kad parodo, jog paties Smetonos pasirinktas, senas tautininkas Merkys stojo už nesipriešinimą. Be to, juk ne kas kitas, kaip pats A. Smetona gen. Vitkauską, kuris pasirodė buvęs komunistas, pastatė kariuomenės vadu vietoj Raštikio. Kad katalikų vadai norėjo tautininkų vyriausybę išstumti, ir į tai žiūrėjo, anot "Dirvos", kaip į baisų reiškinį, yra visai nayvu: menkas tas politikas, tas visuomenės vadas, kuris nenorėtų stovėti atsakingose pareigose, ypač jei dar senasis raugas visiems ligi gyvo kaulo įkyrėjęs. Jei katalikai, ar liaudininkai, ar Voldemaras kada nors norėjo atsisėsti valdžioje, tai jie, tur būt, jautėsi ir buvo nemenkesni valstybininkai už tuos ,kurie savo monotonija per keturiolika metų visiems nusibodo.

Koktu ir gaila matyti visus šituos juodinimus: tokį nekrologą, gerbiamieji, sėdėdami šiltoj užuvėjoj prie didžiųjų ežerų, rašote žmonėms, apie kurių mirtį Rusijos ištrėmime pranešate tuose pačiuose puslapiuose! Nemanykit, kad Bizauskas ir kiti miršta persivelgę, miršta nuo bolševikų malonių ir nuo jų bičiulystės... Taip mes šiandien užpilam kapą gero lietuvio, kada kiekvienas tikras lietuvis turėtų būti brangintinas ir gerbtinas, ir kada kiekvienas tremtinys mūsų paramos, mūsų rūpesčio taip reikalingas. Negalvokite jūs, kad tokiu elgesiu metate mūsų išblaškytiems ir kenčiantiems broliams pašalpos duoną.

Mūsų pasiuntinybės, konsulatai, kur jie gali veikti, yra šiuo metu gal vienintelės įstaigos, atstovaujančios laisvą Lietuvą. Antanas Smetona savo kalbose čia pasirodė neatsisakęs nuo prezidento titulo. Pasiuntinybės, konsulatai turi savo paslapčių, kurių viešai negalima skelbti. Tų paslapčių išlaikymas labai svarbus: to net per priesaiką iš valdininkų buvo reikalaujama.

"Dirvoj" įdėtas straipsnis atskleidžia daug valstybinių paslapčių, istorinės svarbos turinčių.

Kyla klausimai:

a) Kiek jomis tikėti, ir kas jų autorius.

b) Ar jau atėjo metas tai atskleisti;

c) jei atėjo, tai ar tinkamu keliu padaryta;

d) ar negali jos pakenkti.

a. Tų žinių tikėtinumas priklauso nuo autoriaus, kuris pats aname ministerių posėdyje turėjo būti, nes žino, kas ką sakė, kas su kuo net kuždėjosi, kas karščiavosi, kas ne. Iš to posėdžio dalyvių tik du pateko į užsienius — A. Smetona ir Musteikis. Kadangi pastarojo čia nėra, tai visos informacijos tegalėjo išeiti iš A. Smetonos, — nesvarbu, ar jis pats rašė straipsnį, ar tik medžiagą papasakojo. Kitų šaltinių Amerikoje nėra, ir jie negalėtų būti tokie tiesiogūs. Be to, į antraeilius šaltinius nė pati laikraščio redakcija nekreiptų tokio didelio dėmesio.

b. Kuo šitų istorinių žinių paskelbimas šiandien gali patarnauti lietuviškajai bylai? Niekuo, nebent tik dar daugiau nesutarimo įneš tarp pačių lietuvių Amerikoje. Autorius labai gerai padarytų, jei taip lengvai prieina prie pirmųjų ėdžių, pasauliui skelbdamas bolševikų visas šunybes, mums darytas, iškeltų visus didelius ir smulkius faktus, kurie pasaulio opinijoje mūsų poziciją, mūsų teises dar labiau nuskaidrintų. Šiaip gi tas straipsnis net keistai šiandien praskamba: tartum ir girdi balsą, kad štai kiek buvo kaltų, vien tik aš buvau teisus ir geras. Lietuvybės reikalui nieko nelaimėsim vieno kurio asmens apologija.

c. Jei ir būtų atėjęs laikas visuomenei pranešti, kad paskutiniame A. Smetonos vyriausybės posėdyje didesnė vyriausybės narių dalis balsavo už priešinimąsi, atsakingasis asmuo turėtų tai atlikti per oficialų organą, — šiuo atveju per mūsų Pasiuntinybę Vašingtone, kuri lygiai informuotų visus lietuviškus tautiškus (ne tautininkiškus) laikraščius.

Savaime aišku, labai geras daiktas, jeigu tie asmenys, kurie buvo arti prie Lietuvos didžiųjų reikalų, ypač prie bylos su bolševikais, visų žinių nenusineštų su savim užmarštin. Jie turėtų tas žinias ligi smulkmenų surašyti atsiminimuose, kad istorijai būtų palikta daugiau medžiagos vienam iš tragiškiausių mūsų tautos smūgių. Kai ateis metas, tie atsiminimai, be jokios skriaudos kam nors, galės būti paskelbti.

d. Dabar gi iš tikrųjų visa tai daro skriaudą. Neminėkim jau žmonių, kurie guli po žeme ir kuriems toks nežmoniškas nekrologas parašytas. Neminėkim ir to, kad visos tos insinuacijos (kaip — "Pundzevičius neprašė žodžio, jis sėdėjo greta su gen. Vitkausku, su juo kalbėjosi ir, matyti, pritarė gen. Vitkausko nuomonei". Arba — "Dekanozovą sutikti buvo pavesta ministeriui Bizauskui. Ta misija, atrodė, jis buvo labai patenkintas) tik dar daugiau įneš aitrumo į Amerikos lietuvių tarpą. Ir gaila, kad kada tūkstančius mūsų doriausių vaikų iššudė, kada alkanas jų minias po Rusijos tyrulius blaško ir šaudo, laisvam krašte esantieji nepamiršta savo senos pagiežos, smulkių reikalėlių ir senų neapykantų.

Neminėkim viso to. Bet neužmirškim: iš tų ministerių, kurie balsavo už pasipriešinimą, vienas kitas šiandien yra Rusijon išvežti, kad jie balsavo už pasipriešinimą ,bolševikai gal seniai žino iš gen. Vitkausko, bet gal ir ne. Tačiau šiaip ar taip, čia atskleisdami juos liečiančias paslaptis, nepalengvinsim jų dalios. Užuot kalę vinį jų grabui, gelbėkit, šelpkit, užtarkit juos. Ir būtų labai džiugu, jei kitos grupės jau būtų sumetę tiek paramos, kaip tie apšauktieji ir olbijamieji katalikai.

Amerikos spaudoje daug karčios polemikos, tuščių ginčų teko skaityti; daug liūdnų minčių apie visa tai kildavo. "Dirvos" straipsnis nėra tuščias, bet jo sukeltas įspūdis yra pats liūdniausias: kaip nerūpestingai atsakingi asmens žaidžia ugnimi!

A. Vaičiulaitis.

(Iš "Draugas")

Lietuvių Kultūrinis Institutas Žengia Pirmyn

1. NUOŠIRDUS ŠVIESUOMENĖS PRITARIMAS

Tik mėnuo praslinko, kaip Liet. Kultūrinis Institutas paskelbė visuomenei savo pirmą atsišaukimą, kurį ištisai ar kiek sutrumpintai atspausdino "Draugas", "Vienybė", "Darbininkas", "Amerika", "Garsas", "Vytis", "Lietuvių Žinios", o trumpai paminėjo dar keletas kitų laikraščių. Šia proga Instituto direktorius taria minėtiems laikraščiams jautrų padėkos žodį ir reiškia pagarbos jausmus už nuoširdų pritarimą ypatingai sunkiam darbui.

2. PIRMIEJI TALKININKAI IR JŲ PAŽADAI

Instituto direktorius nebe vienas: jis apsuptas šiltų lietuviškų širdžių draugystės. Ir gausūs, draugiški pažadai pasipylė ne iš vienos kurios grupės žmonių, bet iš kelių reikšmingiausių grupių: katalikų, liberalų, tautininkų, liaudininkų ir žmonių be ryškios politinės orientacijos. Per vieną mėnesį Institutas pasidarė visų lietuvių įstaiga. Gražesnių rezultatų niekas negalėjo tikėtis.

1. **Prof. Dr. Alfred Senn** pirmasai atsiliepė į trimito balsą. Jis yra sūnus gražiosios Šveicarijos, iš kurios mes norime daug ko mokytis. Baigęs Fribourgo Universitetą filosofijos daktaro laipsniu, šis gabus kalbininkas keletą metų dėstė Lietuvos Universitete, paskiau atvyko Amerikon ir buvo profesorium Wisconsino Universitete, dabargi jis dėsto Pennsylvanijos Universitete. Daugelio kalbų žinovas, jis ypatingai yra pamėgęs lietuvių kalbos neišsemtas paslaptis ir nemaža jau rašęs lituanistinėmis temomis įvairiuose kalbotyros žurnaluose. Jis reiškia nuomonę, kad beveik visi mūsų Instituto leidiniai nebūtų storesni kaip šimtas puslapių. Nes tuomet "you are pretty sure that at least somebody will read them". Instituto direktorius yra linkęs prisilaikyti šitos taisyklės, išimtį darydamas tik Lietuvos istorijai.

Prof. A. Senn ketina Institutui parašyti šiuos veikalus:

1. **A History of Lithuanian Literature.**
2. **A Lithuanian Grammar for American Schools.**
3. **Lithuanian Reader (historicaliy arranged).**

Visos šios knygos lietuvių visuomenei ir jų draugams būtiniausiai reikalingos. Jos seniai jau laukiamos.

2. **Prof. Dr. Jonas Stanton-Stankevičius,** gimęs Kaune, bet užaugęs Amerikoje. Ligi šios vasaros jis dėstė Rytų Europos ir Azijos istoriją Michigano Universitete. Autorius kelių istorinių veikalų, jų tarpe ir Rusijos istorijos. Greta lietuvių ir anglų kalbų, jis gerai moka rusų ir kinų kalbas, vartoja japonų ir kitų rytiečių kalbas. Šiuo metu jis pakviestas U.S.A. vienos ministerijos moksliniu patarėju tarptautiniuose klausimuose. Prof. J. Stanton ketina Institutui parašyti:

Lietuvos istoriją, veikalą apie 500 pusl.

Šį pažadą laikome nepaprastai brangiu ir reikšmingu mūsų kultūrai ir tautinei savygarbai.

3. **Dr. Pranas Galinis,** neperseniai gavęs filosofijos daktaro laipsnį Harvardo Universitete už disertaciją "The Origins of the Baltic Peoples", parašė malonų laišką, žadėdamas platų bendradarbiavimą ir pranešdamas, kad jis jau pradėjęs rašyti šiuos veikalus:

1. **A History of the Republic of Lithuania (1918—1940).**
2. **Practical Grammar of the Lithuanian Language** (for the use of students).
3. **A Comparative Grammar of the Baltic Languages.**
4. **A Linguistic Map of Lithuania.**

4. **Dr. Juozas Raymond-Rymavičius,** laimėjęs filosofijos daktaratą Princentono Universitete ir paskiau dar studijavęs Lietuvos Universitete ir buvęs lietuvių kalbos lektorium Varšuvos Un-te ir dabar Columbijos Un-te ir dėstęs Marianapolio Kolegijos, pareiškė Institutui pilną pritarimą. Jis šiuo metu ruošia keletą raštų iš lituanistikos, bet svarbiausias ir mums reikalingiausias jo pasiryžimas yra parašyti:

Lietuvišką - Anglišką Žodyną, kurs ypatingai yra reikalingas mūsų visuomenei, nes senesnieji žodynai jau išparduoti arba net labai jau pasenę, nebepatenkina šių laikų reikalavimų.

5. **Ponas Vytautas Širvydas** visa savo energija nuolat susirūpinęs lietuvybės likimu Amerikoje tęsia savo tėvo gražias kultūrines tradicijas. Jis rašo: "Žinodamas, kaip mūsų jaunimas ir Amerikos skaitančioji visuomenė išbadėjusi anglų kalba knygų apie Lietuvą, nuo širdies pritariu Lietuvių Kultūriniam Institutui ir Jums, kaip vedėjui". Jis įsirašė nariu ir bendardarbiu; taipgi prisiuntė savo memorandumą - samprotavimus apie Instituto veiklą ir jo nuolatinę buveinę. Ponas Širvydas siūlo perkelti Institutą į Marianapolio Kolegiją ir patiekia šiuo reikalu savo argumentus, tarp ko kita sakydamas: "Prof. Pakštas, pasaulietis, apsigyvenęs Marianapoly, pritrauktų ne vien katalikus mokslo žmones, bet ir nuo Bažnyčios atšalusius, kuriems netaip patogu su dvasiškiais bendradarbiauti, bet būtų pakeliui tautos gerovei su pasauliečiu kataliku". Memorandumo išvadoje jis sako: "Jaunimo auklėjimo ir mokslinimo, geresnės prieigos prie įžymesnės spaudos ir Amerikos mokslo įstaigų, geresnio sutelkimo visų inteligentinių Amerikos lietuvių mokslo spėkų, vietos patvaresnio pastovumo atžvilgiais (dėl Archyvo - Knygyno) būtų naudingiau, mano nuomone, jei prof. Pakštas (Tėvams Marijonams sutinkant) apsigyventų Marianapoly kaip profesorius ir kad Lietuvių Kultūrinis Institutas veiktų Marianapolio Kolegijos prieglobstyje".

Yra ir daugiau inteligentų, kurių mintys sutampa su p. Širvydo. Karui pasibaigus gal būt ši mintis ir bus įkūnyta. Dabargi yra Institutui ir kitų pareigų, kurios reikalauja nuolatinio kontakto su daugeliu kitų tautų institucijų. Instituto direktorius beveik kasdien turi pasimatymų, pasitarimų su įvairių tautų veikėjais konsulatuose, universitetuose ir klūbuose. Reikia pripažinti tiesą p. Širvydui, kad Čikaga nėra pats geriausias Amerikos visuomeninis centras, tačiau šis miestas vis dėlto yra pats žymiausias lietuvių, čekų, slovakų, lenkų ir skandinavų centras. Šituose centruose daug kalbama ir rūpinamasi apie pokarinę Europos santvarką. Į šį projektavimą po truputį įtraukiamas ir Instituto direktorius. Iš Marianapolio tokių darbų jis negalėtų aprėpti. Gal geriau tiktų Naujorkas, jei tik lėšų bent truputį padidėtų. Šiaip ar taip, Institutas iki sekamos vasaros nebegalės kur kitur keltis. Paskiau, jei bus plataus pritarimo, jis galės keltis kur tik reikia, nes per vienus metus jo turtai bus dar labai lengvai pakeliami. Kaip ten bebūtų, bet p. Širvydo susirūpinimą ir pritarimą čia tenka vertinti su visa pagarba ir dėkingumu. Institutas džiaugiasi sulaukęs jo savo narių tarpan.

6. **Pulkininkas K. Grinius,** sūnus labai žymaus Lietuvos valstybės vyro, buv. Prezidento Griniaus, gerai persunktas Vakarų Europos mokslo ir šaunios kultūros, jau prieš pusę metų mane ragino panašią įstaigą kurti. Jis maloniai įsitraukia į Instituto darbus savo vertingais patarimais ir brangia medžiaga (istoriniais Lietuvos žemėlapiais), kuriuos jam pavyko laimingu būdu iš Europos čion atsigabenti. Jam priklauso Instituto gilus dėkingumas. Drįstu manyti, kad ir daugeliu kitų atžvilgių šis aukštų kvalifikacijų Lietuvos karininkas ir džentelmenas bus naudingas mūsų kukliai įstaigai.

7. **Ponia Denie Jonaitis** iš moteriškojo pasaulio pirmoji atsiliepė: "I was very proud to read in the 'Vienybeė' of your plans for the Lithuanian Cultural Institute and I wish you well-deserved success in its proposed projects". Ponia Jonaitienė buvo leidėja "Voyager" ir "Travelore" žurnalų ir yra patiekusi angliškai spaudai gražių straipsnių apie lietuvių dainas ir tautosaką. Šiuo metu Ponia Jonaitienė ruošia porą mums labai rūpimų veikalų:

1. **The Natural Folk Drama in the Old Lithuanian Wedding and Funeral Songs.**
2. **Duonelaitis and his relation to the "Season" school of poetry.**

Ponios Jonaitienės šaunios pastangos atskleisti pasauliui didįjį Lietuvos genijų, apsireiškiantį jo nemirštančiose dainose ir Duonelaičio nepalyginamoje kūryboje yra ypatingai karštai sveikinamos ir džiaugsmingai sutiktos.

8. **Advokatas K. Jurgėla,** visuomet susirūpinęs Lietuvos reikalais ir patiekęs angliškai spaudai jau nemaža labai naudingų informacijų apie lietuvius prisipažino Institutui, kad ruošiąs spaudai knygą apie senąją lietuvių imigraciją Amerikon (prieš "Aušrą"). Jo veikalas būtų tikrai pageidautinas ir sveikintinas.

9. **Ponas K. Baltramaitis,** studijavęs lituanistiką Vytauto Didžiojo Universitete ir neseniai grįžęs iš Lietuvos yra jau paruošęs stambų veikalą, kurs mums būtų labai pravartus, tai: **angliškoje rašliavoje pasirodžiusių lituanistinių knygų ir straipsnių pilną bibliografiją nuo 1918 iki 1941 m.**

Šita knyga būtų labai naudinga visiems, kurie norės rasti bet kurios medžiagos apie Lietuvą ar lietuvius anglų kalba. Daugeliui tai būtų tikras raktas į lietuviškas studijas. Jei lėšų būtų, ši knyga tikrai vertėtų išleisti ir pagerbti autoriaus kruopštumą ir pasišventimą atliekant šį didelį ir brangų darbą.

10. **Kun. Juozas Bogušas,** prieš porą metų buvęs Palangos gimnazijos kapelionas, dabar studijuoja sociologiją Fordhamo Universitete ir ruošiasi rašyti mokslinę studiją tema: **The Lithuanian Family in the United States.**

Taigi iš viso, su ankščiau žadėtais, jau ruošiama spaudai net **septyniolika veikalų.** O Institutas per šį trumpą laiką juk toli gražu dar nesurinko visų bendradarbių ir nesuregistravo visų užsimotų darbų. Bet ir ši pradžia teikia mums gražių vilčių, žinoma, su ta sąlyga, jei atsiras pakankamai mecenatų, mokančių pagerbti savo tautos talentus ir jų kūrybą.

Suprantama, šie visi puikūs projektai negalės būti įvykdyti vienerių metų bėgy. Juk ir lėšų tiek per metus nesurinksime, kad išleisti tiek daug mokslinių veikalų, nes visuomenės duosnumas kultūros reikalams visgi labai mažas.

3. KAS PAVADUOS SENOVĖS KUNIGAIKŠČIUS

Lietuvoje ir kituose kraštuose senovėje muziejus, bažnyčias, universitetus, palocius statė ir spausdavo įrengdavo bei vertingų knygų išleisdavo kunigaikščiai ar kiti didikai, nes kai kada greičiau suprasdavo aukštosios kultūros reikalus, negu eiliniai piliečiai. Moderniškoje Amerikoje kultūrinius reikalus gausiai paremia tie gana skaitlingi žmonės, kurie greta įgytų turtų kartais dar turi širdies ir smagenų. Ir Amerikos lietuviai turi bent keletą šimtų palyginti praturtėjusių piliečių, bet lieka klausimas kelinta jų dalis bus pakankamoje aukštumoje, kad atliktų mūsų kultūrai aukštas senovinių kunigaikščių pareigas. Jei jie tas pareigas tinkamai atliktų, tuomet pranyktų iš mūsų tarpo ta begėdiška disproporcija tarp materialinių ir dvasinių gerybių.

Šiuo atžvilgiu pirmasai talkon ateina ne koks turtuolis, bet gerb. kunigas **Juozas Karalius,** Šenadorio lietuvių klebonas. Jis užsisako savo parapijai du šimtu egzempliorių pirmojo Instituto leidinio: **"The Destruction and Resurection of the Baltic States".** Knygelė bus arti 45 pusl., vieno egz. kaina bus 30 centų, o gi už šimtą egz. bus $20., t. y. savykaina. Institutas labai laukia daugiau panašių užsakymų, kad žinotų kiek reikia spausdinti minėtos knygelės, kuri jau atiduota spaudon.

Kazys Pakštas,
Lietuvių Kultūrinio Insituto direktorius.

6017 So. Kenwood Ave.
Chicago, Ill.
1941 m. spalių 12 d.

TINKAMI SCENAI VEIKALAI

DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygelėje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktai. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys, "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBUKLAI", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina ..... 50c.

ĖMĖS IR KALBĖK, parašė J. V. Kovas. Joje tilpsta vakarų programas prakalbėlių, monologų, dialogų ir deklamacijų. Kaina ..... 30c.

GYLIUKINGAS VYRAS, 2 aktų komedija ir CICILIKAS, monologas. Sutaisė J. Tarvydas. Komedijoje dalyvauja 9 asmenys, 6 vyrai ir 3 moterys. Kaina ..... 15c.

KNARKIA PALIEPUS, 1-no akto komedija. Sulietuvino Gineitis. Vaidinime dalyvauja 3 vyrai ir 1 moteris. Kaina ..... 15c.

UBAGŲ BEI ELGETŲ GUDRUMAS, 3 veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. Dalyvauja 12 asmenų, 8 vyrai ir 4 moteris. Kaina 25c.

UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijų Juozukas. Ubagų Akademijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti trys asmenys. Kaina ..... 30c.

VAIKŲ TEATRAI. Tilpsta trys veikalėliai: "Ištyrsime paskui", "Antanukas Našlaitis" ir "Mėginimas". Kaina ..... 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

MŪSŲ SODALIETĖS

KONFERENCIJOS DIENOTVARKĖ

Naujos Anglijos Lietuvių Merginų Sodaliečių Metinė Konferencija įvyksta Spalių (Oct.) 19, 1941, Brockton, Mass.

9:30 A. M. Sodalietės susitvarkys eisenai.

9:45 A. M. Eisėna į Šv. Roko Lietuvių Bažnyčią. Eidamos giedos "MARIJA, MARIJA SKAISČIAUSIOJI LELIJA".

10:00 A. M. Šv. Mišios. Laike Mišių Sodalietės giedos "MISSA DE ANGELIS". Mišioms pasibaigus giedos "SKAISČIAUSIOJI, GRAŽIAUSIOJI, PANA MARIJA".

Per Mišias pamokslą sakys Kun. Steponas P. Kneižis.

11:30 A. M. Pusryčiai ir Pietūs.

1:15 P. M. Pirma Sesija.

2 P. M. Paskaitos.

1) Pirmą paskaitą skaitys p-lė Dorothy Day. Kalbos tema: — "CATHOLIC ACTION FOR SODALISTS".

2) Antrą Paskaitą skaitys Kun. P. V. Strakauskas. Jo paskaitos tema bus — "Mūsų išeivijos Lietuvaičių Sodaliečių prisirišimas prie Dievo ir Tėvynės".

Po abiejų paskaitų Sodalietės galės duoti klausymų, kurie rišisi su prelegentų paskaitomis.

3) Sodaliečių reikalų dienotvarkė (Business) sesija. Kiekviena Sodalietės vykdama į Kongresą pasiryžkite surasti klausimus, kurie pagerintų mūsų organizaciją. Priduokite Įnešimų Komisijai.

5:00 P. M. Užkandžiai parapijos svetainėje.

6:15 P. M. Šv. Roko Bažnyčioje kalbamas Šv. Rožančius ir suteikiamas palaiminimas Šv. Sakramentu.

7:00 val. parapijos svetainėje linksmas vakarėlis. Programą išpildys Lowellio, Nashua, Brocktono kolonijų Sodalietės.

Visos Sodalietės, dalyvaudamos Šv. Mišiose, teiksitės nešioti savo medalius.

v PASTABA: Sodaliečių kuopos, kurios renkate Rėmėjų vardus Konferencijos knygai, malonėsite kuogreičiausiai prisiųsti nevėliau Spalių-Oct. 15, 1941. Kitaip nesuspėsime įdėti vardus į tą leidinį.

Klasiškas apsirengimas. Patogus kelionėj.

Auksinio Jubiliejaus Proga

p. K. Vidikauskas iš Philadelphia, Pa. prisiuntė iškarpą iš Ukrainiečių laikraščio 'Amerika', kur labai gražiai atsiliepia apie prelatą Julių Maciejauską, Los Angeles, Kalifornija, lietuvių parapijos kleboną, jo 50 metų kunigystės proga. Tilpo ne tik aprašymas, bet ir atvaizdas. Po aprašymu padėta inicialai— "K. V."

PAIEŠKOMI ASMENYS:

Adomas Bakučionis ir Kazys Bakučionis, kilę iš Lietuvos, Vitkūnų kaimo, Pabaisko valsčiaus, Ukmergės apskričio, ar apie juos žinantieji, prašomi rašyti Jonui Gaižučiui šiuo adresu: Jonas Gaižutis, Campostela 653, d. 39, Habana, Cuba.

Lietuvos Generalinis Konsulatas,
New York, N. Y.
1941 m. spalių 14 d.

PIRK APSIGYNIMO BONUS

Ar yra valdžios nustatyta kvota pardavimo Defense Savings Bonds?

Ne. Nėra jokios kvotos nei nustatyta laiko. Apsigynimo Taupymo Bonų programa tęsiasi ir bonai bei ženklai galima pirkti reguliariai.

●

Kodėl net detalės krautuvės buvo prašomos parduoti Apsigynimo Taupymo ženklus?

Amerikos tautinės detalės krautuvės nebuvo prašomos parduoti ženklus, jos laisvu noru per savo tautines organizacijas nutarė pardavinėti. Apsigynimo Taupymo ženklus.

●

Įsidėmėk. Norėdamas pirkti Apsigynimo bonus ar ženklus, gali pirkti artimiausiame pašte, bankę ar taupymo — skolinimo organizacijose, arba rašyk į Jungtinių Valstybių iždo įstaigą, Washington, D. C. Be to, ženklai dabar yra parduodami daugumoje detalės prekybos krautuvėse.

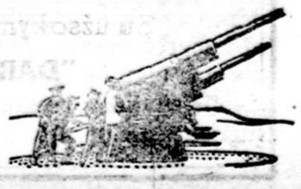

Minėjo Sidabrinį Bažnyčios Šventinimo Jubiliejų

Worcester, Mass. — Praėjusį sekmadienį šv. Kazimiero parapija minėjo sidabrinį bažnyčios pašventinimo jubiliejų, visos iškilmės praėjo su dideliu pasisekimu. Tą dieną buvo jaučiama didelės šventės nuotaika. Bažnyčia visų pamaldų metu buvo pilnutėlė žmonių. Daug parapijiečių, daugumas organizuotai, artinosi prie Dievo stalo pasistiprinti Gyvybės Duona. Sumą su asista celebravo pats parapijos klebonas, kun. A. Petraitis, kurios metu galingai giedojo parapijos choras. Praėjusis sekmadienis kiekvienam pašaliečiui rodyte rodė, kad Šv. Kazimiero parapijiečių širdyse yra gyva, liepsnojanti tikėjimo ugnelė.

Vakare salėje buvo suruošta šauni jubiliejinė vakarienė, į kurią atsilankė parapijiečių tūkstantinė minia, suaugusių ir jaunimo ir įvairių profesionalų, kaip advokatai A. Mileris, K. Tamulionis; gydytojai: Karpavičius, Žekas, Vaikšnorienė; graboriai: Dirsa, Čivinskas; mokytojai — Paulukoniai, konsilmonas Billy Troy ir k. Matėsi ir iš toliau svečių, kaip marijonų provincijolas kun. Dr. Rėklaitis ir kun. A. Morkūnas iš Marianapolio, kun. P. Ragažinskas iš Brazilijos, Vyčių centro valdybos pirmininkas Razvadauskas ir kt.

Šv. Kazimiero parapijos šis parengimas jau nebetalpino žmonių savo salėje, nemaža atėjusių kiek vėliau, turėjo grįžti atgal, nes buvo prisigrūdusi ne tik erdvi salė, bet stalai buvo sustatyti ant scenos ir net virtuvėje.

Vakarienės programą pradėjo vietinis klebonas atatinkama kalba, paprašydamas kun. Dr. Rėklaitį sukalbėti maldą. Visos ceremonijos trūko netoli keturių valandų, tačiau programa buvo įdomi ir įvairi, protarpiais gražiu klebono jumoru padailinama taip, kad visiems buvo malonu klausytis net keletą valandų. Sakytų kalbų turinys sukosi apie Šv. Kazimiero parapijos lietuvių pasiektus laimėjimus per keliasdešimts vieningo darbo metų. Jaunajai kartai buvo priminta, kad jo pareiga išlaikyti ir tobulinti tas įstaigas, kurias jų tėvai savo prakaitu yra pastatę. Nebuvo užmiršti nė Lietuvos reikalai, ją ištikusi tragedija, žiauri raudonųjų okupacija, ištremtųjų Sibiran negailestingas likimas, o ypač buvo smarkiai pabrėžta, kad lietuviais gimę, lietuviais turime ir būti, nežiūrint kuriam pasaulio krašte begyventume. Klebonas kun. Petraitis trumpai nupasakojo parapijos istoriją primindamas, kad už trijų metų bus švenčiamas parapijos įsteigimo auksinis jubiliejus, kuris tikrai iškiimingai rengiamasi atžymėti.

Kun. Bakanas dėkojo aukotojams už jų duosnumą ir šeimininkėms už skanų vakarienės parengimą, o svečiams už suvalgymą. Kun. J. Padvaiskas su savo prieteliumi kun. Bakanu tikrai turėjo nelengvas pareigas. Jie žiūrėjo bendros tvarkos, kuri tikrai buvo pavyzdinga.

Malonios tėvynės dainos vakarienės metu visų širdis žadino. Meniniai programos daliai vadovavo varg. J. Žemaitis. Buvo sudainuota daug gražių dainelių, solo, duetų, trio. Worcesterio dainų bernužėliai ir merguželės tikrai šauniai ir jautriai dainavo iš vargo, skausmo, skriaudos ir džiaugsmo supintas dainas. Bet už vis buvo įspūdingiausia, kad sutartinai užtraukė visa balsingųjų lietuvių tūkstantinė minia tas jautrias lietuviškas dainas. Jų aidas galingai ir plačiai skrido. Linkėtina, kad toki liaudies chorai ir kitose kolonijose būtų organizuojami įvairių parengimų metu. Garbė Worcesterio lietuviams, kad jie gražiųjų dainų neišmaino į laukiniškumu dvelkiančius jazzus ir kitas lietuvio dvasiai svetimas dainuškas.

Praėjusis sekmadienis Šv. Kazimiero parapijos lietuviams buvo tikybinio entuziazmo ir tautinio susipratimo manifestacijos diena. Ji praėjo puikiai. Ją patenkinti parapijiečiai, parapijos vadovai kunigai, svečiai ir taip sunkiai dirbusios šeimininkės, kurioms vadovavo Elzbieta Kupstienė, nes ką tik buvo padėjusios ant stalų, viską šaunioji publika sąžiningai suvalgė. Reiškia buvo skanu.

Gražus subuvimas baigtas bendra malda, Amerikos ir Lietuvos himnais.

Lietuviai katalikai. Stovėdami auksinio parapijos jubiliejaus išvakarėse, vieningai eikite į didesnius laimėjimus visumet pasilikdami nuoširdžiais susipratusiais katalikais ir sąmoninkais lietuviais. *Praeivis.*

ĮVAIRIOS KNYGOS

JĖZUS KRISTUS — Jo gyvenimas ir darbai. Parašė Vyskupas Būčys, geri apdarai, 514 puslapių... $2.50

VALGIŲ GAMINIMAS. Ši knyga labai tinkama šeimininkėms, nes joje yra labai daug receptų, kaip pigiai ir gerai pagaminti valgius ir vaisinį vyną. Knyga turi 223 puslapius. Kaina $1.00

ŠVENTAS RAŠTAS arba **NAUJASIS TESTAMENTAS** $1.25

PILIETYBĖS KATEKIZMAS. Šioje knygutėje randasi klausimai lietuvių ir anglų kalbose. Norintiems patapti Amerikos piliečiu ši knygutė yra labai naudinga įsigyti. Kaina tik ..... 25c.

BAŽNYČIOS ISTORIJA, parašė Kun. A. Alekna 50c.

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Kaina ..... 25c.

ENCIKLIKA Šv. Tėvo Pijaus XI. Kaina ..... 10c.

GEGUŽĖS MĖNUO, Kun. Pr. Žadeikis, labai gražūs kiekvienai dienai pasiskaitymai. Kaina buvo 50c., dabar parduodame po ..... 25c.

JONO KMITO EILĖS, buvo kaina $1.00, dabar .... 50c.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Kun. Dr. J. Starkus. Kaina $1.10

VYTIS KANKINYS (Šv. Jurgis) penkių veiksmų tragedija. Parašė V. Nagornoskis. Kaina ..... 35c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

So. Boston, Mass. 366 W. Broadway.

Šv. Kazimiero parapijos socijalis moterų klūbas turėjo savo mėnesinį susirinkimą, spalių 8, pobažnytinėje salėje. Apkalbėjus bėgamuosius dalykus, prieita prie geresnio prisirengimo Beano žaidimo su užkandžiais ir gražiomis dovanomis, kuris įvyks 22 d. spalių, 8 val. vakare, pobažnytinėje salėje. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Narės pažadėjo gausiai prisidėti aukomis dėl geresnio pasisekimo. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. Antras parengimas (privatiškas narių bankietas) įvyks 5 d. lapkr., 7:30 val. vakare, Casgrove's Chop House Inc, 220 Commercial St. Po susirinkimo sekė užkandžiai ir Beano žaidimas. Įvairius skanius užkandžius pagamino sekančios pp. O. Graičaitienė, M. Grigienė, O. Gaidienė, M. Gieraitienė ir O. Grien, susirinkimas buvo skaitlingas ir jaukus. *Sudavija.*

Aušros Vartų Parapija

Beliko tik kelios dienos iki parapijos Moterų klūbo vakaro. Tad klūbietės nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti. Visiems bus proga netik komediją "Teisme" pamatyti, bet ir smagiai pasišokti. Sykiu ir savo laimikį pabandyti, nes prie įžangos bilietų bus gražių dovanų.

Vaidintojos: pp. Zakarienė, Kielienė, Mitrikienė, Karalienė, Vaškelevičienė, Jankauskienė, Miklušienė, Džiaugienė, Sinkevičienė, Stadalnikienė, Struckienė, Belianienė, Katinaitė, Vileikytė ir vedėja M. Čižauskienė deda pastangas, kad vaidinimas pasisektų. Visi pasimatysim kitą ketvirtadienį, spalių - Oct. 23 d. vakare, Aušros Vartų parap. auditorijoj. Įžanga tik 45 centai.

Pereitą visą sevaitę Worcesteriečiai gėrėjosi artistiška koncertine operos muzika. Mat kasmet čia rengiama muzikos Festivalas, į kurį kviečiama geriausi pasaulio artistai - dainininkai. Jų tarpe šįmet (pagal anglų laikraščius) bene geriausiai visiems patiko mūsų tautos žvaigždė Metropolitan Operos artistė Ona Kaskas. Jos maloni išvaizda, nepaprastai gražus apsirengimas ir žavėjantis balsas tiesiog sužavėjo skaitlingą publigą, kad trukšmingi aplodismentai atšaukė ją kelis kartus atgal scenon.

Šiomis dienomis vietos laikraščiai talpino gerai žinomų veikėjų Mykolo ir Anelės Nedzveckų dukrelės Alenos atvaizdą su aprašymu apie jos susižiedavimą su Pittsburgiečiu Antanu Blažaičiu.

Alena užbaigė Classical Aukštąją mokyklą ir Fairchild Office school. P-nas Blažaitis lankė Duquesne universitetą ir Marianapolio Kolegiją. Turįs gerą darbą Pittsburgh, Pa. Diena vestuvėms dar nenustatyta.

Šeštadienį, spalių 11 d. įvyko a. a. Viktoro Korsoko laidotuvės. Kleb. kun. K. Vasys atnašavo šv. mišias už velionio vėlę. Laidotuvėms gražiai patarnavo graborius Petras Karalius.

Sekmadienį, spalių 12 d., pas Joną ir Marijoną Manasus buvo surengta gimtadienio puota pagerbti motiną Uršulę Manasienę. Puotoje dalyvavo daug giminių bei pažįstamų. P-nia Manasienė apsipylė džiaugsmo ašaromis, atjausdama savo vaikus už jų darbą, kad taip gražiai mokėjo ją pagerbti. Šios dienos kaltininkė buvo gausia apdovanota.

Šeštadienį, spalių 11 d. pas

WATERBURIETĖ

Mokytoja Jadvyga Stulginskaitė

iš Waterbury, Conn. yra pastatyta kandidate su 200 balsų į "Darbininko tradicijinio baliaus karalaites. "Rinkimai" įvyks šeštadienį, spalių 25 d., Elks Ballroom, 8 Magazine St., Cambridge, Mass.

P-lė Jadvyga yra nuoširdi darbininkė kaip Studentų - Profesijonalų, taip ir kitose organizacijose, o ypač stipri blaivininkė. Ji yra labai mėgiama dainininkė. Nekartą p-lė Jadvyga yra pasirodžiusi "Darbininko" radio valandoje ir gavusi daug komplimentų. Reikia pastebėti, kad pp. Stulginskų namuose visi yra dainininkai — puikiai dainuoja josios tėveliai, sesutės ir brolis.

Teko girdėti, kad į tradicijinį "Darbininko" balių žada atvykti daug Waterburiečių. Lauksime!

pp. Dabrilus įvyko priešvestuvinė puota pagerbti slaugę Kotriną Mažeikaitę (veikėjos T. B. Mažeikienės dukrelę), kuri šio mėnesio pabaigoj ištekės už Robert Kane. Būsimoji nuotaka buvo apdovanota brangiomis dovanomis, o karališkus užkandžius pagamino Katriutės trys tetos. Ponios Mažeikienės seserys.

Iš Kalifornijos atvažiavo pas savo tėvelius paviešėti gerai žinoma slaugė Adelė Balaukaitė Samborskienė su sūneliu Jonuku. Jos vyras inžinierius Vincas Samborskis iškeliavo į Washingtoną valdžios reikalais.

Pas vietos abu vargonininku spalių 13 d. svečiavosi Brocktono lietuvių parap. vargonininkas Jonas Vaičaitis.

SKAITYK IR KITAM PASAKYK...

Paskutiniam laike Aušros Vartų parapijos salėje įvyko Vyčių 116-tos kuopos šokių komiteto susirinkimas. Ši žinia pasiekė korespondentą — "Auksą ir Sidabrą". Tad jis negaišino laiko, bet skubiai nuvyko į salę gauti naujausių žinių apie šokius. Atidarydamas duris pamatė, kad komitetas jau pradėjęs susirinkimą. Prie stalo sėdi Pranas Reinys, komiteto pirmininkas, kuris veda susirinkimą. Apie stalą sėdi kiti komiteto nariai ir narės. *Auksas* žvilgterėjo į visus. Štai sėdi prie stalo sykiu su pirmininku viena panelė, kuri užimta rašymo darbu. Taip, tai Liudvika Totilaitė, kuri yra dabartinė Vyčių kuopos raštininkė. Ji sąžininga Vytė, kurios visa širdis buvo ir dabar yra su Vyčių organizacija. Ji šiuomi kuopai brangi, nes rūpinasi sutvarkyti kuopos veikimą sulyg organizacijos konstitucija ir vėliausių seimų nutarimais. Kadangi Liudvika buvo veikli narė nuo pat kuopos įsisteigimo, *Auksas* užklausė:— "Ką čia galėčiau išgirsti apie šokius?" Ji atsakė: "Taip rengiame šokius. Kasmet kuopa stengiasi surengti kokį nors didesnį parengimą. Pereitais metais surengėm muzikališką vakarą ir labai gražiai pavyko. Salė buvo pilna ir buvo matyt daug žmonių iš kitų miestų. Šiais metais nutarėm turėti didelius šokius ir dėlto planus darome, kad visi atsilankiusieji būtų didžiai patenkinti".

Viename kampe sėdi susimąstęs Antanas Trumpaitis, kurs jau antrą metą pirmininkauja Vyčių 116-tai kuopai. *Sidabras* Antano paklausė: "Antanai, kada tie šokiai įvyks?

Antanas, su raudonu veidu, atsakė: "Mūsų šokiai įvyks penktadienio vakare, 24-tą šio mėnesio dieną. Bus galima šokti nuo devintos ligi pirmos valandos".

Netoli Antano sėdi Jieva Montvilaitė, kuri irgi per ilgus metus darbuojasi Vyčių kuopoje. Veikli ir darbšti, ji nuolat saugoja, kad kuopa laikytųsi prie rimtesnių dalykų. *Sidabras* klausė: Panele Montvilaite, kur šie šokiai įvyks?

Panelė švelniai atsiliepė: — "Kadangi norime, kad šokiai būtų ko geriausi, pasirinkime Bancroft viešbutį, kurs yra didžiausias ir gražiausias visame Worcesterio mieste.

Auksui nusibodo tylėti, tad pakėlė balsą ir tarė Petrui Jonyčiui: "Petrai, ar Vyčiai kada nors praeityje turėjo tokius panašius šokius, kokius dabar rengia?"

Jonytis pradėjo galvodamas: "Taip, nežinau tikrai, bet manau, kad turėjo du metu atgal. Aš tada nebuvau Vytis, tad būtų geriau užklausti Lilijonos Rakickaitės, kuri yra kuopos finansų raštininkė ir labai gera Vytė. Lilijona daug nekalba, bet jos kalbos tai darbas. Ji yra įsitikinus, kad žmogus gali kalbėti geriau darbais negu žodžiais. Tur būt mintyje josios yra šie žodžiai: Šuo daug loja, bet retai kanda. Panelė Rakickaitė, pažiūrėdama į Petrą su pusiau užmerkta akimi, atsiliepė: "1939 metais turėjome šokius irgi Bancroft viešbutyje. Puikiai pasisekė. Žmonių, ypatingai Vyčių, buvo tikrai daug. Iš kitur irgi atvažiavo. Visi pasilinksmino ir praleido džiaugsmingai laiką. Tada visi buvo parengimo sužavėti ir geriau patenkinti negalėjo būti".

Bet koki gi šokiai gali būti be orkestros? Tas klausimas ėmė kankinti *Sidabrą*, už tad kreipėsi pas Marijoną Gudukaitę: — "O kaip bus su muzika?"

Marijona atsakė: "Yra keletas pirmos kliasės orkestrų. Buvo sunku išrinkti, bet buvo nutarta remti *lietuvius, kiek galima.* Taigi išrinkome lietuvį Petrą Truncą, kurs vadovauja Kavalierių orkestrui. Jo orkestras labai gerai žinomas, garsus ir nuo svetimtaučių girdėti, kad šokiams yra vienas iš geriausių".

Kuopos nariai jau per dvi savaiti platina tikietus. *Sidabras* tą pastebėjo, ir dėlto užkiausė Julės Gudukaitės, kuriai buvo paskirtas tikietų platinimo darbas: "Kaip tikietai eina?"

Julė nusišypsojus sušuko: — "Labai gerai. Nariai eina šen ir ten ir greitai parduoda. Kaikurie net ir daugiau tikietų paėmė. Kiti telefonuoja ir reikalauja daugiau. Šis greitas pardavimas nurodo, kad visi interesuojasi. Salė didelė, tad norime parduoti užtektinai, kad visa salė būtų pripildyta".

Berta Latakaitė ir Elenora Dagilytė per visą laiką atydžiai klausė kalbančių Abidvi nelabai seniai įsirašė į Vyčių kuopą ir džiaugiasi, kad turi progos veikti šiame parengime. Į *Auksо* klausimą: "Ar pranešti kitoms kuopoms apie šį parengimą?" Elenora, kuri turi gražų balsą, muzikališkai atsakė: — "Kitos kuopos visad kviečia mus dalyvauti jųjų parengimuose. Mūsų Vyčiai - Vytės nuolat dalyvauja ir visuomet turi gerą laiką. Kai kurios vietos taip patiko, kad daugelis iš mūsų progai pasitaikius, stengiamės ten vėl nuvykti". O Berta toliau tęsė: "Dėlto ir mes kviečiame kitas kuopas į mūsų šį parengimą. Kaip ir mes buvome patenkinti jais, taip ir tikimės, kad kiti bus patenkinti mums". Edmundas Vaškas, aktyvus Vytis ir visiems priimnus, pridėjo savo žodžius: "Vėliausios žinios sako, kad gana stambios grupės iš kitų kuopų jau susitarė atvykti".

Bet dar sėdi viena geltonplaukė, kuri dar nėvieno žodžio neištarė. Pasirodo, kad jai linksma klausyti kitų. Ji Monika Tamošiūnaitė, kurios širdis irgi yra su Vyčiais. Stengiasi puikiai pramokti lietuvių kalbos, nes turėjo, kaip ji pati aiškina tą nelaimę, praleisti visas savo jaunystės dienas tarpe svetimtaučių. Lavinasi gana gerai ir su ištverme jai pasiseks gražiai lietuviškai kalbėti. *Sidabras* duoda klausimą: "Ar tik jaunimas yra kviečiamas dalyvauti?"

"Ne, visai ne", prabilo Monika", mes rengiame šokius netik jauniems, bet ir suaugusiems. Dėlto ir kviečiame visus profesionalus, biznierius ir suaugusius dalyvauti. Kas mums patiktų labai ,tai matyti visus Vyčių tėvelius šokiuose, nes tada visi galėtų džiaugtis, kaip viena didelė šeimyna .Ko daugiau tėvelių pamatysime, to smagiau mums bus".

Galutinai abudu korespondentai kreipėsi pas Praną Reinį, kurs vadovauja visam šokių komitetui. Buvęs kuopos pirmininku du metu prieš išvažiuojant į Buffalo, kur laikinai dirbo, Pranas yra dabartinis vice-pirmininkas, didelis mylėtojas tvarkos, rimtas ir vadovybės dovana apdovanotas. Pranas su pasiaukojimu ir energingumu atlieka darbus, kuriuos dažnai apsiima dirbti. Korespondentai tarė: "Ar esi patenkintas ligi šiol padarytu darbu?"

Pranas lėtai pradėjo kalbėti: "Labai esu patenkintas. Turiu labai veiklius komiteto narius. Visi nesigaili laiko ir deda pastangas, kad viskas puikiai pasisektų. Ypatingai esu patenkintas su naujais nariais, kuriuos noriu pripratinti prie Vyčių darbo. Dabartinis jųjų veikimas rodo, kad ateityje bus pirmos rūšies darbininkai-kės. Visi, kurie atsilankys: gali tikėtis, kad šis parengimas bus geriausias, koks dar buvo 116-tos kuopos surengtas. Tad kviečiame visus ir esu tikras ,kad nė vienas nesigailės atėjęs pasilinksminti su mumis".

O pamirštas Albertas Zavorskas, kitas komiteto narys, aukštu balsu sušuko: "Lauksim! Lauksim visų!"

Auksas ir Sidabras.

Pennsylvanijos Žinios

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijoje ir apylinkėse per 48 dienas nebuvo lietaus. Visi nustebinti tokiu ilgu laikotarpiu be lietaus. Kur nesutiksi ūkininką nusiskundžia sunkia padėtimi, nes viskas išdžiūvę. Miesto parkuose visi žoiynai išdžiūvę, lapai nuo medžių nugelto, nubyrėjo, net liūdėsys daro į augmenis pažvelgus. Spalių 9 dieną iš ryto apsiniaukė dangus ir pora valandų gerai užlijo. Kaikurie žmonės rankas susiėmę, akis į dangų pakėlę, dėkojo Dievui už taip seniai laukta lietaus dovaną. Na, jog kaikurie nepripažįsta Dievo, bet kaip tik kokia nelaimė, tada — pripažįsta ir Dievą. K.D.

PAŠVENTINO BAŽNYČIĄ

Spalių 5 d., 1941 m. Philadelphijos diecezijos J. E. Kardinolas Dougherty pašventino naujai pastatytą kiniečių bažnyčią, kuri yra prie 9-tos ir Vine gatvių, Phila., Pa. Pašventinimas buvo labai iškilmingas, tūkstančiai žmonių dalyvavo parodavimo metu, įvairių tautų benai maršavo prie naujai pastatytos kiniečių katalikų bažnyčios, kuri ar tik nebus visoje Amerikoje pirmutinė katalikų kiniečių bažnyčia, Philadelphijoje. Iškilmės buvo labai didingos, labai daug dalyvavo dvasiškijos - kunigų. Tikrai stebėtinas katalikams įvykis, kad vis daugiau ir daugiau Romos katalikų skaičius pasaulyje didėja. Kaip buvo malonu ir net graudu, matant jaunus vaikučius kiniečius einant apsitaisiusius su bažnytiniais rūbais iškilmėse su kardinolu procesijoje. Naujos kiniečių katalikų bažnyčios vardas: HOLY REDEEMER CHURCH. Pašventinimo metu labai daug dalyvavo ir lietuvių. K. D.

PUIKI PRAMOGA

Sekmadienio vakare, 12 d. spalių netikėtai teko užklysti į Šv. Kazimiero par. svetainę, kur buvo Sodaliečių vaidinama juokinga komedija: "Moterims Neišsimeluosi". Vaidino sekančios: F. Navickaitė, T. Balčiūnaitė, E. Belskaitė, E. Rimdeikaitė, A. Muturaitė, M. Skiokytė, E. Sidaravičiūtė, N. Skiokytė, E. Jablonskaitė, ir L. Padorytė. Vaidino neprasčiausiai, p. F. Navickaitė, Padorytė ir Skiokytė. Tai tikrai kaip menininkės. Po komedijos, viršuje buvo jaunimui šokiai, o žemai baliukas. To vakaro tvarkdariai buvo panelė Stella Kernigiūtė. Vakaro rengime daug prigelbėjo Kazys Dryža ir kun. V. Vėžys.

Užklydęs.

Bunco ir Žaidimo Pramoga Sesučių Mokytojų Naudai

Gerieji Šv. Kazimiero parapijos parapijiečiai! Kad pagelbėjus sesutėms Kazimierietėms įsitaisyti namui reikalingų daiktų, ARD darbščiosios moterys ruošia BUNCO ir žaidimų pramogą, sekmadienį, 9-tą dieną lapkričio mėn., 4-tą val. po pietų, Šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St., Philadelphia, Pa.

Visi mėgstantieji linksmai ir naudingai praleisti laiką malonėkite atsilankyti į BUNCO ir LOŠIMO pramogą. Ne tik nuoširdžiai pasilinksminsite, bet ir naudingai paremsite sesučių mokytojų būtinus reikalus. Mes visi gerai žinome, kad sesutės mokytojos yra tikrai užsipelnusios visų lietuvių paramos už uolų auklėjimą katalikiškai lietuviškoje dvasioje mūsų vaikučių. Jei ne lietuvaitės mokytojos, kurioms dažnai trūksta reikalingiausių pragyvenimui daiktų, kiek šiandien būtų mūsų vaikučių mokančių lietuviškai! Todėl jas visuomet remkime sulig mūsų išgalėmis ir gerbkime ir širdingai mylėkime.

Vienas iš Sesučių Bičiulių.

Šv. Kazimiero parap. Sodalietės, spalių 12 d., vaidino gražų veikalą — komediją: "Moterims neišsimeluosi". Veikalą suvaidino labai gražiai ir vykusiai. Reikėtų daugiau panašių vaidinimų surengti. Pelnas paskirtas parapijos naudai.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

MONTELLO, MASS.

Prakalbos Lietuvos Šelpimo Reikalu

Sekmadienį, spalių 12 d., 7 val. vakare įvyko ALRK Federacijos 9 skyriaus prakalbos šv. Roko lietuvių parapijos svetainėje. Skyriaus pirmininkas p. J. Treinavičius pradėjo programą kalbele.

Kalbėjo apie Lietuvą, lietuvių šelpimą p. A. F. Kneižys, 'Darbininko' redaktorius. p. J. Treinavičius ir p. J. Jakavonytė, pertraukoje, prirašinėjo narius į Lietuvai Gelbėti Fondą. Surinkta $53.00.

Rinkliavai pasibaigus, turiningą kalbą pasakė vietinis klebonas, Federacijos Dvasios Vadas ir LDS Centro pirmininkas, kun. J. Švagždys. Kalbėjo apie pasaulinį karą, Lietuvos ir lietuvių vargus, pergyvenimus.

p. Julė Jakavonytė pasakė kalbelę apie Marianapolio Lietuvių kolegiją. Ragino visus remti tą mokslo įstaigą. Nemaža lietuvių įsirašė Kolegijos rėmėjas. Nutarė siųsti atstovus į Marianapolio Kolegijos Rėmėjų seimą, kuris įvyks spalių 26 d., Marianapolio Kolegijoj, Thompson, Conn.

Jonas Jeskelevičius.

● Pereitą savaitę pradėjo iš vidaus remontuoti Šv. Roko par. bažnyčią. Girdėjau žmones kalbant, kad baigus bažnyčią remontuoti, atrodysianti kaip nauja.

● Jonas Jeskelevičius, nuoširdus LDS Garbės narys ir nenuilstantis "Darbininko" platintojas, šios savaitės pradžioje išnešiojo ir išplatino "Darbininko" metinių šokių "Show cards" ir įstatė įvairiose krautuvėse.

● Muzikas Jonas Vaičaitis sako, kad Šv. Roko par. choras ruošiasi į "Darbininko" metinius šokius, kurie įvyks spalių 25 d., vykti "in corpore". Iš Montello į "Darbininko" metinių šokių populeriškumo kontestą įeina p-lė Agnietė Mashidlauskaitė. Linkime gero pasisekimo!

Iš mūsų kolonijos mažai kas rašo, todėl reikia nors man parašyti. Pas mus šiuo metu daug ligonių. Mūsų LDS narys Bernatavičius po didelės operacijos guli jau antrą kartą ligoninėje. LDS nariui Polikarpui Liuoliai išėmė vieną akį. LDS narys F. Klimavičius guli taip pat ligoninėje. Leonui Praisui nupiovė vieną koją, gal reikės ir kitą piauti. Jis buvo pirmasis parapijietis ir rėmėjas. Linkime šiems visiems savo draugams greitai pasveikti.

J. Jeskelevičius.

NORWOOD, MASS.

KAZIULYTĖ—PEREKŠLIS

Pereitą sekmadienį, 2 val. po pietų, Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje priėmė Moterystės Sakramentą p. Julė Kaziulytė su Jonu Perekšliu (abu Norwoodiečiai). Liudininkais buvo šie: p. Albina Kaziulytė ir p. V. Steponkus, pp. Pranė Perekšlytė, Alena Valatkaitė, Agnes Matauskaitė, Julius Aukštikalnis, Algirdas Kaziulis, B. Grudinskas.

Vestuvių pietūs įvyko lietuvių svetainėje.

Jaunavedžiai, sugrįžę iš atostogų, apsigyvena jaunojo p. Jono Perekšlio mamytės namuose, St. James Ave. Linkime malonaus vedybinio gyvenimo!

Spalių 26 d. įvyks Neperstojančios P. P. Marijos moterų pašalpinės draugijos vakaras parapijos svetainėje, St. James Ave. Vaidintojai iš Providence suvaidins gražų veikalą.

Spalių 19 d. vakare, Norwood Junior High School auditorijoj bus rodomi nepaprastai gražūs, religinio turinio judami paveikslai — "Eternal Gift". Visi, kurie tik galite, pamatykite tuos paveikslus.

Sekmadienį, spalių 19 d. Šv. Jurgio lietuvių parapijos Sodalietės vyksta į Montello, Mass. dalyvauti N. A. apskričio Lietuvių Sodaliečių Konferencijoj.

Spalių 20 d. vakare parapijos svetainėje įvyks Moterų Sąjungos kuopos kursai. Komisija kviečia visas Sąjungietes ateiti į svetainę 7:30 val. Kiekviena Sąjungietė prašoma užsimokėti 10 centų kursų palaikymui.

Pereitą sekmadienį pp. Kudirkų ir Červokų šeimos dalyvavo p. Valatkaitės vestuvėse, Roslindale, Mass.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame ALRK Federacijos 10 skyriui už surengimą bankieto parapijos svetainėje mūsų 15 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Dėkojame giminėms ir prieteliams už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas, ypatingai iš kitų kolonijų — Worcesterio — pp. K. Žukienei ir K. Morkūnienei; iš Cambridge — p. B. Jakučiui; iš So. Boston ir Dorchester — pp. Zaikiui, M. Kilmonytei, Rusienei, Trečiokams, Pažasiams ir kitiems.

Dėkojame šeimininkėms ir patarnautojoms, būtent, p. B. Adomaitienei, p. P. Jablonskienei, p. Smilgienei, pp. Daleliam ir visoms ir visiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie surengimo, įvykdymo to šaunaus bankieto; dėkojame kleb. kun. S. P. Kneižiui, kuris taip nuoširdžiai parėmė ir pasakė gražią kalbelę; kun. A. Baltrušiūnui iš Cambridge už gražią kalbelę; programos vedėjui p. A. F. Kneižiui, ir visiems - visoms dar kartą dėkojame už sveikinimus, dovanas ir bendrai parodytas širdis mums ir mūsų šeimai. Lai Dievulis visiems ir visoms atlygina gausiomis malonėmis.

Jonas ir Kostancija (Sudonytė) Kasauskai.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė.
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė,
8 Winfield, St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė.
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė,
4115 Washington St., Roslindale.
Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė.
105 West 6th St., So. Boston, Mass
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė.
1512 Columbia Rd., So. Boston
Kasos Gl.—Marijona Aukštikalnienė.
111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždys,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass
Iždininkas Vincas Zaleskas,
613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka. Jonas Zaikis.
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų Parapijos salėj. 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VALGOMOJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLumbia 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market
P. Baltrušiūnas ir p. Klinga, Sav.
753 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

TAISYS PLAUKUS KARALAITEI...

Eva Paulauskaitė

Vlado ir Barboros Paulauskų duktė, yra baigusi aukštuosius grožio saliono mokslus. Ji turi užsidėjus moderniškai įrengtą grožio saloną "Beauty Shope" po vardu — EVA PAULS BEAUTICIANS, 143 E. Merimack St., Lowell, Mass. Tel. Lowell 2-0022.

P-lė Eva Paulauskaitė kaipo savininkė šios įstaigos, pasižadėjo "Darbininko" šokiuose išrinktai karalaitei kaipo dovaną, duoti permanent wave vertės — $10.00. Dėkojame p-lei Evai už nuoširdumą.

P-lė E. Paulauskaitė pasižadėjo su savo draugėms bei draugais pati dalyvauti "Darbininko" metiniame baliuje, kuris įvyks šio mėnesio 25 d., Elks Ballroom, Cambridge, Mass.

BALTIMORĖS ŽINYNAS

A. A. MARIJONA LABANAUSKIENĖ

Sekmadienį, spalių 12 d. apie 2 val. po pietų užbaigė savo vargus a. a. Marijona Labanauskienė, po tėvais Žalionytė. Sirgo neišgydoma liga arti dviejų metų ir kentėjo gan daug. Tačiau ligonė per tuos ilgus mėnesius niekad nesiskundė, bet viską Dievui aukavo.

Sveika būdama mylėjo Dievą ir Bažnyčią. Priklausė beveik prie visų dvasinių draugijų ir mirty buvo aprengta šv. Pranciškaus 3-čio ordeno atgailos rūbu. Gyva būdama gausiai aukavo bažnyčios reikalams ir kuomet tik kas naujo būdavo įrengta, ta Marijonos auka. Didysis baldakimas, kurs tarnavo per tiek daug metų ir puošė didžiasias Keturdešimtės, Velykų ir Dievo Kūno procesijas, tai buvo Labanauskienės dovana. Mylėjo šv. Mišias, tad iš anksto buvo apsirūpinusi, kad jai mirus būtų laidojama su trejomis mišiomis.

rie didžiojo altoriaus laidotuvių diena, trečiadienį, spalių 15 d., iškilmingas mišias atnašavo kun. dr. Mendelis. Jam pagelbėjo jo brolis kun. Jonas Mendelis ir tėvas iš Šv. Juozapo misijonorių dr-jos. Prie šoninių altorių laikė mišias klebonas kun. Lietuvnikas ir kun. Dubinskas.

Juoas Kašinskas, kurs po jos vyro Prano mirties rūpinosi visais jos reikalais, taipgi rūpinosi ir jos laidotuvėmis. Nulydėta į Holy Redeemer kapines ir palaidota greta savo vyro. Kiek teko sužinoti, Marijona Labanauskienė savo likusį turtą paskyrė labdaringoms įstaigoms ir šv. mišių aukai, kuri bus atnašaujama kaip savo bažnyčioje, taip kitose bažnyčiose už jos ir jos vyro vėles.

A. a. Marijonos Labanauskienės geri darbai žinomi tik Dievui ir tiems kuriuos ji sušelpė turėtų jai suteikti daug maldų ir dvasinės pagalbos. Amžinąjį atilsį duog jai, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jai šviečia!

Keturdešimtė—Šv. Sakramento Atlaidai

Jau keli sekmadieniai kaip bažnyčioje garsinama didžioji metinė eucharistinė šventė, 40 valandų garbinimo atlaidai. Prasidės ateinantį sekmadienį 11 val. per sumą. Kun. Justinas Vaškys, misijonorius, atvyksta pasakyti visus tos gražios dievmeldystės pamokslus. Sesutės Kazimierietės jau du mėnesiai ruošiasi prie šitos brangios iškilmės. Iš tam tikrų šaltinių sužinota, kad šįmet altorius bus papuoštas gražiau, negu kitais metais. Procesijose bus naujienybių, kurių dar mūsų lietuviai nėra matę. Mūsų vargoninkas Gerardas Kaprišiūnas giesmininkus išmokino šv. Liudviko mišias, kurios bus pirmą kartą giedamos sekmadienį.

Kaip kitais metais taip ir šįmet yra manoma, kad tūkstantinės minios lankys šv. Alfonso bažnyčią pirmadienį ir antradienį, kad pamatytų mūsų didingai išpuoštą altorių ir pagarbintų Jėzų ant Jo eucharistinio sosto. Kiek teko nugirsti, bus svečių net ir iš kitų miestų, nes Keturdešimtė Baltimorėje tai nepaprasta šventė.

APLEISTOS, BET NEUŽMIRŠTOS

Pereito penktadienio "Darbininke" tilpo mūsų parapijos mergaičių, lankančių Seton High School mokyklą sąrašas. Tame sąraše buvo apleistos net keturios labai ištikimos, labai gerų katalikų - lietuvių tėvų dukrelės, būtent, Šimkevičių dvi sesutės, Čaplinskaitė ir Čučulytė. Korespondentas apgailestauja, kad jo atmintis buvo taip trumpa. Jis ne tik džiaugiasi, bet nuoširdžiai sveikina kaip tėvelius ,taip tas gerasias mergaites, jog jos įvertina katalikišką auklėjimą ir katalikišką mokyklą. Gal jos buvo apleistos sąraše, bet nebuvo užmirštos.

KALAKUTIENOS PUOTA

Pirmoji šio rudens vakarienė, kuri įvyko sekmadienį, spalių 12 d., sutraukė virš 700 žmonių. Jau 5 val. po pietų 300 svečių sėdėjo prie stalų. Vakarienė buvo skaniai pagaminta ir valgių užteko visai atsilankusiai miniai. Šeimininkėms priklauso didelė garbė už jų dviejų dienų darbą, ypač už tą gražią tvarką, kurią buvo galima pastebėti salėj vakarienės metu.

Sunku atsiminti ir išvardinti tą didelę kariuomenę darbininkų, kuriems teko tarnauti, kad visi svečiai būtų tinkamai aprūpinti. Pirmą kartą mūsų salėj pasirodė nauji muzikantai, visi lietuviai, visi gerų parapijiečių sūnūs, Lekavičius, Juškauskas, Giknis ir Bistrickas. Jų muzika visiems patiko ir visi linksminosi po vakarenės iki vidurnakčiui. Kun. dr. Mendelis prašė manęs per laikraštį visiems padėkoti, kaip darbininkams, taip atsilankusiems. Tai buvo tikrai sekminga pramoga, iš kurios galima džiaugtis visiems. Daugiau tokių parengimų!

KALĖDOJIMAS

Metinis kunigų lankymas Baltimorės lietuvių eina visu smarkumu. Jau aplankyta Curtis Bay, Belair Road, East Baltimore, Morrel ir Carrol Park, Carrol Station, W. Lexington g-vė .Jei oras nesutrukdys, šią savaitę paskirta Glyndon kaimas ir W. Fayette g-vė. Po atlaidų tą savaitę manoma pašvęsti tirščiausiai lietuviais apgyventoms gatvėms, būtent, W. Lombard ir Hollins St. Gal nė vienais metais kunigai nepareiškė tiek pasitenkinimo iš savo lankymo. Žmonių mandagumas ir malonumas tikrai juos žavėja. Jei tik oras bus pastovus, tai manoma, kad visi Baltimorės lietuviai bus aplankyti iki adventų.

NUOTRUPOS

Pereitą sekmadienį buvo begalo malonu matyti ponią Oną J. Rekuvienę, kuri po sunkios operacijos jau ant tiek sustiprėjo, kad galėjo savo bažnyčion ateiti į pamaldas. Sveikiname ir linkime greito visiško pasveikimo.

Mūsų parapijos kunigai ne tik džiaugtųsi, bet būtų labai dėkingi, jei lietuviai jaunuoliai ir jaunuolės, kurie yra atvažiavę iš kitų miestų įvairių darbų dėliai, užsiregistruotų klebonijoj, susipažintų su parapijos kunigais, kad kokioje nelaimėje būtų galima juos dvasiniai aprūpinti. Prašoma visi, kad praneštų į kleboniją savo antrašus.

Elžbieta Pažerienė, kuri buvo perblokšta širdies atakos, sveiksta. Duck Dieve veikiai grįžti prie senos sveikatos.

Nuoširdžiai Dėkoju!

Per keletą savaičių man teko lankytis po lietuvių kolonijas su dideliu I. J. Fox kailinių pasirinkimu. Mano atsilankymu daugelis ponių ir panelių pasinaudojo, įsigydamos puikius ir geromis sąlygomis kailinius. Aš nuoširdžiai dėkoju savo klijantėms už nuoširdžią ko-operaciją. Taipgi prašau ir ateityje man ko-operuoti.

Dabar kaip paprastai, būsiu krautuvėje. Taigi, atėjusios į I. J. Fox krautuvę, visuomet kreipkitės pas mane, kaipo šios firmos lietuvį atstovą. Per mane pirkdamos sutaupysite 10 nuošimčių nuolaidos ir bus suteikiamas Jums puikiausias patarnavimas. ---

Bernardas Koraitis.

I. J. FOX INC.
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
Boston, Mass.

Remkite tuos profesionalius ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Albert R. Barker
Pirmiau—Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.
397 MAIN ST. Tel. 6-1944
WORCESTER, MASS.
275 Main St., Webster, Mass.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

William J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

Svarbus Pranešimas

Šiuomi pranešame visuomenei, kad Penktadienį, **Spalių-Oct. 17 d.** atidarome naujai ištaisytą ir įrengtą THE WEBB BROOK COUNTRY CLUB, Inc.
Webb Brook Road, Bellerica, Mass.
¼ mailės nuo Route 3. Telef. Bellerica 429
SKANŪS VALGIAI — LINKSMI ŠOKIAI prie GEROS MUZIKOS — PUIKI PROGRAMA
Visus nuoširdžiai kviečia
Juozas Kobiski,
Pirmininkas ir Vedėjas.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

● Romaldas ir Antanina Jankunavičiai, savo brolio Aleksandro Bučio atminčiai, nupirko salėje, altorėliui puikų kryžių ir du brangiu liktoriu. Graži parapijai auka. Parapijiečiai pasimelskime aukotojų intencijoms.

● Jonas Lapinskas, buvęs šv. Petro parapijos choristas, susilaukė dar vienos dukrelės, Margaretos, Buffalo, N. Y.

● Viktoras Grigaliūnas apsivedė su Alena Tamošiūnaite, rugs. 27 d.

● Penktadienį, po vakarinių misijų pamaldų, bus laikomas labai svarbus Federacijos skyriaus susirinkimas. Valdyba prašo visų draugijų atstovų dalyvauti šiame skyriaus susirinkime.

● Vyrų - vaikinų misijos baigsis sekmadienį, 3 val. p.p.

● Tiems, kurie nemoka lietuviškai, misijos prasidės spalių 20 d., 7:30 v. v.

Bernaičių ir mergaičių misi- prasidės spalių 21 d., 4:15 v. pietų.

AR DZŪKAI IŠSIRINKS SAU KARALIŲ?

Teko patirti, kad tarpe dzūkų eina didelis bruzdėjimas. Jie ruošiasi organizuojasi, (kol kas slaptai), kad į karalius, kuris bus renkamas "Darbininko" metiniame baliuje spalių-Oct. 25 d. 1941, būtų išrinktas *grynо kraujo dzūkas.*

Dar daugiau teko patirti, kad dzūkai bruzda, mitinguoja ne tiek, kad jau karalius būtų dzūkiško kraujo kiek, kad Dieve neduok į karalius nepatektų žemaitis.

Ką žemaičiai daro dar neteko sušnipinėti, bet reikia manyti, kad jie dzūkams taip lengvai neužsileis. Prieš pat balių kartais žemaičiai ar kokio šposo neiškrės.

Ką daro aukštaičiai, zanavykai, suvalkiečiai ir prūsai ir-gi neteko sužinoti. Bet jie ne taip jau skaitlingi, todėl dzūkams iš jų didelio pavojaus nesimato. Bet žemaičiai, tai kas kita. Todėl Darbininko baliuje smarkiausios balsų kovos reikia laukti tarp dzūkų ir žemaičių.

Ateis spalių 25 d. ir turėsime progos šios kovos pamatyti.

Klaipėdietis.

P. S. Kaip į karalių kandidatus(tes) patekti, kaip balsų galima parinkti ir kitokias smulkmenas galite sužinoti "Darbininke". Kreipkitės tuojaus, kad galėtumėte turėti gerą pradžią.

(Politiškas Skelbimas)

Užsitarnauja
Antram Terminui

Mayoras Maurice J. Tobin
IŠRINKITE
Antram Terminui
MAYORĄ
TOBIN

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. P. Virmauskiui už šv. mišias, kurias atnašavo mūsų intencijai ,spalių 4 d. auksinio jubiliejaus proga, ir kun. K. Jenkui už dvasinį patarnavimą.

Dėkojame savo dukterei Alenai ir jos vyrui Petrui Mikulskiam iš Roxbury, Mass., sūnui Jonui ir jo žmonai Stasei Skudriam iš Maplewood, N. J., anūkei Alenai ir jos vyrui Jonui Prall, visiems ir visoms giminėms ir prieteliams už surengimą šaunios vakarienės "Darbininko" salėje mus pagerbti 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Ypatingai dėkojame šeimininkėms, kurioms vadovavo p. Nanartavičienė, už nuoširdų ir sunkų darbą; patarnautojoms ir visoms ir visiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie tos vakarienės surengimo ir pravedimo.

Dėkojame visiems ir visoms už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas, o ypatingai kleb. kun. P. Virmauskiui, kun. Geraldui, misijonieriui, Dr. J. Seymour, programos vedėjui A. F. Kneižiui ir kitiems.

Lai Dievas atlygina už jūsų visų geras širdis, kurias jūs parodėte mums, sulaukusiems Auksinio Jubiliejaus.

Jonas ir Veronika Skudriai.

DARIUS COURT PARADO VAIZDELIS

Lapkričio 5 d., So. Bostone įvyko dedikacija Dariaus Court. Šia proga So. Bostono draugijos ir pavieniai noriai prisidėjo prie parados. Čia matome stovintį Šv. Kazimiero R. K. draugijos maršalą p. Stanislovą Barusevičių, vieną seniausių So. Bostone laidotuvių direktorių.

P-nas St. Barusevičius yra senas So. Bostone biznierius ir labai populiarus. Jo draugai įstatė jį kandidatu į "Darbininko" metinio baliaus karalius.

Kandidatų Sąrašas Ir Balsai Į Karališkos Šeimos Narius—

Štai pirmieji pasiūlyti kandidatai:

Vardas, Pavardė, Miestas, Valstybė	Balsai
Į KARALIUS	
Stasys Barusevičius, So. Boston, Mass.	500
Pranas Razvadauskas, So. Boston, Mass.	200
Vincas Balukonis, So. Boston, Mass.	200
Į KARALIENES	
Anelė Ambrazaitienė, Cambridge, Mass.	700
Veronika Sakevičienė, Cambridge, Mass.	400
Julija Puodelienė, So. Boston, Mass.	200
Į KARALAIČIUS	
Algimantas Ivaška, So. Boston, Mass.	200
Antanas B. Kučas, So. Boston, Mass.	300
Į KARALAITES	
Agnietė Mashidlauskaitė, Brockton, Mass.	400
Onutė Jereckaitė, Lawrence, Mass.	400
Regina Glineckytė, So. Boston, Mass.	300
Marytė Kilmoniūtė, South Boston, Mass.	200
Jadvyga Stulginskaitė, Waterbury, Conn.	200

Kitų kandidatų balsų skaičius tilps sekančiuose numeriuose.

Ruošiasi Kristaus Karaliaus Šventei

Lietuvos Dukterų po Globa Motinos Švč. draugija, jau senai yra nutarusi reikšmingai paminėti Kristaus Karaliaus šventę spalių - Oct. 26, 1941. Tą dieną 8 val. iš ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje įvyks draugijos Šv. Mišios už mirusias nares. Visos narės privalo į bažnytinę salę susirinkti 7:30 val., o iš ten bendrai maršuosim bažnyčion su draugijos vėliava. Tą pačią dieną 7:30 v. vakare, bažnytinėje salėje, kun. K. Jenkus rodys filmą — "Kristus Žmonių Karalius". Ne tik rodys įspūdingus vaizdus, bet taip gi suteiks, kaip visuomet, įdomius tų vaizdų aiškinimus bei apibudinimus.

Į šį parengimą kviečiama ne vien draugijos narės, bet ir piačioji visuomenė. *Raštininkė.*

CHORO ŠOKIAI

Penktadienį, lapkričio-November 7 d. š. m., Parker House Roof Garden, Bostone įvyks Šv. Petro lietuvių parapijos choro šokiai. Šokiai prasidės 8 valandą vakare ir tęsis iki 1 val. vidunakčio. Gros puikus orkestras. Rengėjai pageidauja, kad kitos organizacijos tą vakarą nerengtų savo parengimų, bet paragintų visus dalyvauti parapijos choro šokiuose. Tikietų galima gauti pas choro narius.

A. P.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGAS bučernėje dirbti jaunas darbininkas, kuris turėtų automobiliui draivinti laisnį. Alga gera, darbas pastovus. Atsišaukite tuojau į "Darbininko" administraciją.

Telephone
SO. BOSTON
1058
Bay View Motor Service
STUDEBAKER
Automobilių Ir Trokų Agentūra
Taisome visokių išdirbysčių auto mobilius. Taisymo ir demonstravi mo vieta:
1 Hamlin St., ir E. 8th St.,
SOUTH BOSTON, MASS.
Joe. Kapočiūnas Ir Peter Trečioka Savininkai.

Bronis Kontrim
CONSTABLE
Real Estate & Insurance
JUSTICE OF THE PEACE
598 E. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 1761
Res. 120 Marine Road
Tel. SOUth Boston 2483
COAL-COKE-OIL

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 West Broadway
So. Boston, Mass.

Cambridge, Mass.

MIRĖ

Spalių 11 d. mirė Egne Šimkus. Velionė spalių 14 d. iš N. P. parap. bažnyčios palaidota Šv. Mykolo kapuose. Velionė paliko didžiame nuliūdime du sūnus ir keturias dukteris. Nuliūdusiai šeimai reiškiame gilią užuojautą.

Spalių 5 d. pakrikštyta pp. Stepono Magdalenos Būdvidų duktė, vardais, Rūta - Ona. Krikšto tėvais buvo p. K. Samalis ir p-lė Graham.

Spalių 6 d. įvyko Camb. Moterų S-gos 22-os kps. susirinkimas. Nutarta lapkričio 15 d. turėti vakarienę su šokiais, Austin g-vės svetainėje ,vadinamoje Columbus Hall. Po susirinkimo p-nia A. Ambrozaitienė ir ponia M .Sundukienė, pavaišino nares užkandžiais.

Spalių 21 d. prasideda vakarinės mokyklos. Patartina nepiliečiams lankyti Cambridge High School, kur bus dėstomos pamokos dėl įsigijimo pilietybės popierių. Valandos nuo 7:30 val. iki 9:30, antradienių ir ketvirtadienių vakarais.

Spalių 12 d. įvyko Cambridge LDS 8 kps. susirinkimas. Kuopa pasižadėjo koširdingiausiai koperuoti "Darbininko" rengiamam baliuje ir šokiams. Buvo gvildenamas klausimas, kas link aukų rinkimo Lietuvos atstatymui ir Lietuvos tremtinių šelpimui. Nutarta aukų rinkimo darbą pavesti Federacijos skyriui, Federacija turės parūpinti tam darbui, t. y. rinkti aukoms asmenis. Taip-gi rengti prakalbas ir visokius parengimus. Kuopa pasižadėjo remti Federacijos skyrių visomis esančiomis galimybėmis. Manoma, kad kuopa ir skyrius padarys gražų darbą, nors šis darbas turėjo būti pradėtas nuo pat ALRK seimelio, įvykusio vasario 22 d. š. m., kur buvo tuo reikalu priimtas įnešimas, ir pavestas kuopų delegatams pradėti darbas. Bet kaž-kodėl šis darbas nebuvo pradėtas iki šiol dar ne vienoj kolonijoj .

DOMĖS!

Spalių 25 d. Elks Ballroom svetainėje, 8 Magazine St., Cambridžiuje, įvyksta laikraščio "Darbininko" balius ir šokiai. Šie tradiciniai "Darbininko" šokiai, šiais metais bus labai margi ir įdomūs. O kas įdomiausia, tai populeriškumo kontestas. Šio kontesto kai kurie dar nesupranta, ir nežino jo eigos. Štai maždaug panašus pavyzdys kaip tas kontestas varomas: p-lė Regina Vismantaitė norėdama savo balsais paremti Cambridžiaus kandidatę į karalienes p-nią A. Ambrozaitienę, nori duoti jai šimtą balsų, na jai kainavo vienas doleris. Taigi ir Tamsta paklodamas dolerį, daugiau ar mažiau už Tamstai norimą kandidatą ar kandidatę, nuo kiekvieno cento gauni vieną balsą dėl savo kandidato. Dabar yra geriausia proga remti savo kandidatą, nes per šokius bus mažai laiko. Taigi siųsk tiek centų kiek nori, gauti balsų savo pusės kandidatui, į laikraščio "Darbininko" administraciją, kur tam tikslui yra sudaryta komisija. Ar nebūtų tamstai malonu matyti, kad tamstos kandidatas lieka karališkos šeimos nariu vienam vakarui? O patys šokiai irgi bus linksmiausi, graži muzika, gardūs užkandžiai, tik lieka linksminties, norėsi daugiau, ir linkėsi, kad vakaras būtų ilgesnis. Taigi nepraleiskime progos, šeštadienio vakare spalių 25 d. dalyvaukime visi "Darbininko" baliuje, Elks Ballroom svetainėje.

Spalių 11 d. Elks Ballroom svetainėje, įvyko Cambridge N. P. parapijos balius ir šokiai. Balius buvo sekmingas. Dalyvavo daug publikos ir visi turėjo linksmiausią laiką. Buvo atsilankęs ir parapijos kleb. kun. P. J. Juškaitis, ir vikaras kun. A. Balrtušiūnas. Šokiams vadovavo A. Stankūnas. A.D.

Dalyvaus Populeriškumo Konteste

A. AMBROZAITIENĖ

Cambridge'ečiai į "Darbininko" metinių šokių populeriškumo kontestą, kuris įvyks spalių 25 d., Elks Ballroom, Cambridge, Mass. stato visuomenininkę, darbuotoją ir daug nusipelniusią ponią A. Ambrozaitienę su 500 balsais.

Turime pažymėti, kad p. Ambrozaitienė yra Sąjungietės ir darbuojasi be pertraukos šios organizacijos naudai per 25 metus. Ji priklauso prie ALRK susivienijimo ir kitose organizacijose. Taipgi yra nuoširdi "Darbininko" darbuotoja ir rėmėja.

AR RUOŠIES Į KARALIŠKĄ BALIŲ?

Ar ruošies į karališką balių? Jei ne, tai tuoj užsirašyk į knygutę, ar ant sienos: SPALIŲ-OCTOBER 25 d. 1941. Tą dieną puošniame Elks Ballroom, Cambrodge, Mass, įvyks metinis "Darbininko" balius. Šis balius bus nepaprastas. Jis skirsis nuo visų kitų, ligšiol buvusių balių. Tai bus *karališkas* balius. Jame bus išrinktas Karalius, Karalienė, Karalaitė ir Karalaitis ir vietoje apvainikuoti.

Į karalius bei į karališką šeimą gali ir Tamsta patekti. O jei ne, tai galėsi prisidėti prie savo draugo ar artimiausio išrinkimo į karalius ar karalaites. Rinkimai bus demokratišku būdu, kas daugiau balsų gaus tas bus išrinktas. Vienas balsas tekainuoja tik vienas centas. Kiek centų bersi tiek balsų paduosi už savo simpatiją ar save. Tai bus įdomus kontestas, įdomi pramoga.

Šiame baliuje gries karališkas Wally Jason orkestras. Valgių ir gėrimų bus kaip Karališkame baliuje, kiek tik širdis panorės.

Įžanga tik 45 centai ir 5 centai taksų. Prasidės 7 val. vakare. Į šį karališką balių verta šimtas mylių keliauti. Ir keliaus lietuviai, ne tik jauni, bet ir seni.

Ar Tamsta ruošies?

Užsirašyk, kad neužmirštum: Spalių - October 25 d., Elks Ballroom, 8 Magazine St., Cambrodge, Mass.

LDS 1-mos Kuopos Susirinkimas

įvyks antradienį, spalių 21 d., 7:30 val. vakare, "Darbininko" salėje, So. Boston, Mass. Kviečiami visi nariai dalyvauti

Valdyba.

VYČIŲ

mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių - October 19 d. š. m., Vyčių kambariuose, Emerson St., So. Boston, po vyrų misijų, 5:00 valandą p.p. Prašome narių skaitlingai atsilankyti ir narystės duokles užsimokėti. Bus svarbus susirinkimas.

Vaidyba.

Juozas M. Dilis
LAIKRODININKAS
Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinius daiktus.
TAIPGI IR PATAISAU
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

Queen Ann Laundry
7-11 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923
Skalbiame visokius skelbinius
Pajimame ir pristatome
į namus dykai.

A. M. Dambrauskas
KARPENTERIS, PENTORIUS
Abelnai taisau viską prie Namo Iš Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie Namo pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.
432 — 4th St.,
SO. BOSTON, MASS.

Peter P. Plevack
(PLEVOKAS)
Septyniais būdais stogų dengėjas
Sodewall Stut Metal Work
Namus Modernizuoja. Mokestis su 3—6—9—12 mėnesių išsimokėjimu
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
Taiso ir stato kaminus
Geras Darbas—Kainos Žemos
317 E St., So. Boston
Tel. SOU 2732
Apskaitliavimai - patarimai dykai

South Boston Garage
BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus Ir išgrysuojame.
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

S. Barasevičius ir Sūnus
Seniausias Šios Valstybės
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Gyv. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai Ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2509

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

Tel. SOU 4651
Dr. Albert P. Kiburis
Podiatrist - Chiropodist
(Kojų gydytojas)
479-A Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5:30; 7-9
Trečiadieniais nuo 9 iki 1 val.

Tel. Kirkland 7119
Pauline Luzackas, MD.,
(Lietuvė gydytoja)
400 Broadway,
Cambridge, Mass.
Valandos: Nuo 2 iki 4
" Nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
OPTOMETRISTAS
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare
Seredomis:—
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.

Rytinių Valstybių Žinios

MARIANAPOLIO ŽINIOS

Dabartiniu laiku, kun. dr. J. Vaškas, Kolegijos rektorius, mokyklos reikalais lankosi po įvairias Amerikos vietas.

Kun. dr. Kazimieras Rėklaitis, TT. Marijonų provincijolas, trumpam laiku buvo mus apleidęs. Reikalų vedamas, lankėsi Washingtone, New Yorke ir kitur.

Džiaugiamės sugrįžus tėveliui provincijolui atgal į mūsų tarpą.

Žymus Amerikos lietuvių rašytojas ir publicistas kun. dr. Kazimieras Urbonavičius - Kmitas, susižavėjo gražiu rudeniu, iš savo vilos, beveik kasdien aplanko kolegiją. Tik penktadieniais, šventadieniais ir sekmadieniais jis išvyksta į Bostoną.

Džiaugiamės turėdami brangų svečią savo tarpe ir linkime jam laimingai leisti laiką tarp margaspalvių krintančių lapų.

Spalių mėn. 26 dieną, Kristaus Karaliaus šventėje, Marianapolio Kolegijos patalpose įvyks Marianapolio Kolegijos Rėmėjų Dešimtas seimas.

10 val. ryto bus iškilmingos pamaldos su pritaikintu pamokslu. 12 val. bendri pietūs.

2 val. po pietų, prasidės posėdžiai.

Seimas žada būti gausus ir įdomus, juo labiau, kad atsirado daug svarstytinų reikalų ryšium su a. a. kun. dr. Jono K. Navicko mirtimi.

Spalių mėn. 17 d. Marianapolio kolegijos futbolo komanda žaidžia su Bergen Jr. College, Peaneck, N. J. E.G.

HARTFORD, CONN.

Spalių 19 d., 1 val. po pietų, įvyks LDS 6-tos kuopos susirinkimas nuolatinėje vietoje. Dabar pasibaigus vasaros išvažiavimams, visiems reikėtų susirūpinti organizacijų veikimu, todėl prašomi visi nariai dalyvauti šiame susirinkime.

GERA PROGA JAUNIMUI PASINAUDOTI

Kas pirmadienio vakarą, parapijos mokyklos kambaryje, įvyksta labai svarbios ir naudingos pamokos. Pamokas veda kun. Jurgis Vilčiauskas, Šv. Trejybės parapijos vikaras.

Jaunimas vienas kitam turėtų apie tai pranešti. *Reporteris.*

ELIZABETH, N. J.

Šv. Vardo D-jos Eisena Gražiai Pavyko

Praeitame sekmadienyje įvyko Newarko Arkivyskupijoje Šv. Vardo draugijos paradas. Union County apylinkėje dalyvavo ir šv. Petro ir Povylo lietuvių parapijos vyrai. Paradui vadovavo pats parapijos klebonas kun. J. Simonaitis. Eisenoje pirmas ėjo grab. A. Brazinskas. Pirmoje eilėje ėjo kleb. kun. J. Simonaitis, o šale jo kun. S. Stonis ir kun. A. Petrauskas ir du parapijos nariai pilnoje parado uniformoje. Paskui juos vėliavos, parapijos trustistai bei kolektoriai, Apreiškimo parapijos benas ir keli šimtai parapijos vyrų. Tenka pasigerėti nauja šv. Vardo d-jos vėliava, ir Amerikos tautinėmis vėliavomis, kurias įtaisė klebonas J. Simonaitis su pagalba gerų parapijiečių. Lygiai gražiai atrodė Apreiškimo parapijos benas, kuris uoliai griežė visą parodavimo laiką. Garbė Elizabeth parapijos dvasios vadui kun. J. Simonaičiui ir visiems Elizabeth parapijiečiams, kurie taip gražiai šiame parade pasirodė ir sukėlė puikią religinę nuotaiką.

Šv. Onos Draugijos balius pasisekė.

Šv. Onos Draugija surengė mokyklos naudai kortų vakarą. Nors atsilankymas buvo nelabai skaitlingas vienok gryno pelno parapijos mokyklai liko $82.15. Tą pelną padarė dėlto, kad šv. Onos draugijos narės uoliai pasidarbavo tikietų platinime, būtent, pirmininkė dr-jos viena pati pardavė 31 tikietą, Marė Paulikienė 18, Aleksandra Karvojienė 16, Izabelė Lukšienė 13 ir Elzbieta Litvinienė 12, kitos kiek mažiau. Be to pirmininkė Stanislava Juozapavičienė paaukavo naujas kortas, sodę, ledą ir kitus dalykėlius. Garbė tos kilnios širdies moterims, kurios darbuojasi savo parapijos bei savo parapijinės mokyklos naudai. Gražu būtų, kad ir kitos draugijos tą gražų ir kilnų darbą pasektų.

Triduumas Prie Šv. Pranciškaus Išėjo Gerai.

Šiais metais Tretininkai turėjo triduumą prie šv. Pranciškaus. Tą triduumą vedė kun. S. Stonis. Nors triduumas buvo skiriamas tretininkams ir pirmą vakarą beveik tik tretininkai susirinko, vienok prie galo didelis skaičius ir ne tretininkų prisirinko. Dienoje šv. Pranciškaus 2 nauji nariai prie tos kilnios organizacijos prisidėjo. Gražu, kad tretininkai darbuojasi.

NEW HAVEN, CONN.

40 valandų atlaidai įvyko šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj labai iškilmingai ir sekmingai. Kiekvieną rytą ir vakarą skaitlingai žmonės lankėsi į bažnyčią, kad pagarbinti savo Sutvėrėją, kuris buvo išstatytas šv. Sakramente. Skaitlingai prisiartino prie Dievo stalo seni ir jauni, kas aiškiai parodė, kad mūsų parapijiečių tarpe viešpatauja gilus tikėjimas ir Dievo meilė.

Turiningus pamokslus pasakė svečiai kunigai: kun. J. Vilčiauskas, kun. Ražaitis ir kun. J. Kripas.

Mūsų klebono rūpesčiu ir pasidarbavimu buvo sukviesta svečių kunigų, kad davus progą visiems parapijiečiams be sunkumų atlikti išpažintį. Garbės svečiai buvo prelatas J. Ambotas, iš Hartford, Conn. ir kun. K. Rėklaitis, MIC., naujas Tėvų Marijonų Provincijolas ir kitų kolonijų klebonai ir kunigai.

Šv. Kazimiero parapijos choras savo nepaprastai įspūdingu giedojimu kėlė visų širdis prie didesnės ir karštesnės maldos, solistė p-lė Ona Dubinskaitė, iš Ansonia, taipgi daug prisidėjo savo gražiu balsu prie iškilmių. Teko girdėti, kad daug laiko pašventė choristai-tės pratyboms, kad sekmingai ir gerai prisiruošus prie šių iškilmių. Poniai vargonininkei Kripienei už jos trūsą ir nenuilstančią darbuotę choro mokinime reikia ištarti nuoširdų ačiū.

Altoriai papuošti daugybe gražių gėlių, žvakių, ir šviesų darė malonų vaizdą ir patraukė visų akis. Naujas baldakymas, kuris nupirktas sudėtoms parapijiečių aukomis ir pirmą sykį dar vartojamas, taipgi prisidėjo prie šių iškilmių sekmingumo. Ačiū klebonui kun. E. Gradeckui už priruošimą šios Dvasinės puotos.

Mūsų kolonijos senas gyventojas ir geras parapijietis Pranas Taragauskas buvo sunkiai susižeidęs akį, bet ačių Dievui pavojus praėjo ir sveiksta. Jo visi giminės ir pažįstami džiaugėsi ir linki, kad skubiai visiška pasveiktų akis.

Moterų Sąjungos 33 kuopos susirinkimas, kuris įvyko pereitą sekmadienį, buvo įdomus ir draugiškas. Išklausyta seimo nutarimų pranešimai, kuriuos raportavo kuopos atstovė M. Jokubaitė. Prisiruošta prie kortavimo vakaro, išrinktos atstovės į apskrities suvažiavimą.

Kuopos raštininkė p-nia M. Ramanauskienė, įteikė pirm M. Jokubaitei gražią dėžę saldainių kaipo dovanėlę už detaliai padarytus pranešimus iš buvusio seimo, už kurią p-lė M. Jokubaitė širdingai padėkojo ir pareiškė tikrai nusistebėjimą.

Sąjungietės širdingai sveikina kuopos iždininkę p-nią Oną Čirvinskienę ir jos vyrą Joną, kurie mini 5 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Linkim sveikatos, meilės ir Dievo palaimos gyvenime, idant galėtumėt sulaukti daug daug metelių ir saulėtų dienelių. M.

NEW BRITAIN, CONN.

PASINAUDOKIM DIEVO MALONĖMIS

Šį sekmadienį, spalių 19 d., mūsų puošnioj parap. bažnyčioj prasidės 40 valandų atlaidai ir tęsis lig antradienio vakaro, maždaug sekančia tvarka: pradžia atlaidų su procesija sekmadienį po paskutinių mišių, kurios įvyksta 11 val. ryte. Vakarais iškilmingi mišparai 7:30 val. Pasinaudokim šia šventa proga, lankykim šioms dienoms bažnyčią kiek kuriam aplinkybės leidžia. Nepalikim savo Viešpatį išstatytą švenčiausiame Sakramente tik bažnyčios sienoms garbinti. Pasimelskim už tėvynės žuvusius, kurie žuvo nuo kruvino komunizmo už laisvę.

Pasveikinimas varduvių proga klebono kun. M. Pankaus įvyko pereitą sekmadienį, po pietinių pamaldų parapijos salėje, vadovaujant seselėms pranciškietėms. Programėlę išpildė parapijos vaikučiai, ir įteikė klebonui gražią dovanėlę. Kadangi seselės po atostogų grįžo pas mus neseniai ir visos trys naujai paskirtos, tai šis vardadienio pagerbimas įvyko suvėluotai, bet už tai klebonu buvo didelis surprizas, ir geriau vėliau, negu niekada. Vaikučiai gražiai atliko savo pareigas ir pasižymėjo gražia lietuviška kalba. Tai seselių pransiškiečių darbštumo ir tėvelių, kurie leidžia savo vaikelius į lietuviškas pamokas, nuopelnas.

MIRTIS

Spalių 9 d., New Haven miesto ligoninėje po ilgos ligos mirė a. a. Kazimieras Naruševičius, 49 metų amžiaus. Paliko nuliūdime žmoną, sūnų ir dukterį. Palaidotas spalių 13 d. iš parapijos bažnyčios. Gaila ir graudu žiūrint į žmonių gyvenimą, kurie sveiki būdami, neina į bažnyčią, nekartą ir išjuokia, bet ligos parblokšti pradeda suprasti, ir mirus, graborius šaltą lavoną atveža į bažnyčią, o Bažnyčia visų motina per savo tarnus priima visus lygiai. Ar ne laikas būtų visiems atšalėliams susiprasti.

Spalių 4 d. ponia S. Kvederienė savo namuose suruošė poniai O. Gedeikienei netikėtą vakarėlį, varduvių proga, kuriame susirinko gražus būrelis jos draugių, pasveikino ir įteikė dovanėlę, visų atsilankiusių vardu.

Pereitą sekmadienį, įvyko kortavimo vakarėlis paremti Marijonų kolegiją. Vakaras gražiai pavyko. Atsilankiusieji nuoširdžiai prisidėjo savo centais, ir smagiai laiką praleido.

Ponas K. Giedraitis, kuris užlaiko gėlių moderniską darželį, visiems įteikė po gyvą augančią gėlę. M. R. K. 36 skyrius taria nuoširdžią jam padėką už gėles. Taip pat ačiū klebonui kun. M. Pankui už leidimą salės, ačiū visiems atsilankiusiems. *T.M.*

WATERBURY, CONN.

Nelaimės Automobiliais

Tūkstančiai nelaimingų atsitikimų automobiliais įvyksta per metus. Daugybė žmonių netenka gyvybės, sveikatos arba lieka amžinai sužalotais. Čia kyla klausimas, kaip būtų galima sumažinti tas automobilių nelaimes .

Jei manai automobiliu važiuoti, visų pirmiausiai pasistenk sužinoti visas valdžios nustatytas važiavimo taisykles ir jų visados laikytis. Mūsų miesto policijos skyrius duoda pamokas ir knygutes dėlto dalyko visiems veltui, tik reikia pasinaudoti. Neseniai mūsų mieste įvyko vieno automobilisto nelaimė.

Vienas lietuvis, jaunas vyrukas, ką tik pramokęs valdyti automobilių, bet menkai susipažinęs su važiavimo taisyklėmis sumanė automobiliu pasivažinėti. Vieno šventadienio vakare, pasiėmęs giminaičio automobilį, išvažiavo. Pakelyje, pasiėmęs savo draugą ir vieną jauną mergaitę, visi, pasileido toliau. Jaunikaitis, gražuolės akučių sužavėtas, pamiršo, kur esąs leido automobilį greitai per užsisukimą ir susidūrė su kitu priešais atvažiuojančiu automobilium. Visi buvo sužeisti. Išgulėję ligoninėje porą savaičių pasveiko, bet giminaičiui žalos nemažai padarė, gal ir teismą turės pasiekti. Geriau, nereikia duoti kitam savo automobilio, nes automobilio savininkas visados turi atsakyti nelaimėje.

Pirmiau negu važiuosi, visados, apžiūrėk automobilį, kad viskas būtų tvarkoje ir geroje padėtyje. Prastos padangos (tires), silpni stabdžiai yra priežastis nelaimių. Didžiausia priežastis nelaimių žmogaus gyvenime yra svaiginantieji gėrimai. Todėl nereikėtų juos per daug pamylėti. Važiuodamas nelenktyniauk ir nerizikuok savo gyvybės, nes ją vieną tik turi.

J. Totilas.

BRIDGEPORT, CONN.

Parapijos metinis bazaras jau prasidėjo ir tęsis iki spalių 25, kada bus visi išlaimėjimai.

Dainų Šventės programoj dalyvaus chorai, vadovaujami šių muzikų vargonininkų: komp. A. Aleksio iš Waterbury, Conn.; muz. J .Balsio iš Hartford, Conn. ir vietinis choras muz. A. Stanišausko vadovaujamas, susidarys chorų choras. Bus ir solistų vietinių ir svečių. Mūsų kolonijoje tą dieną bus muzikų svečių net iš Brooklyn, N. Y., ir daug kitokių svečių. Viskas įvyks lapkričio 23 d., parapijos salėj.

Taipgi yra daug žmonių, kurie dar neskaito lietuviškų laikraščių, nei "Amerikos" nei "Darbininko". Dabar jau, orui atšalus ir ilgiems vakarams praleisti, reikia užsisakyti šiuos laikraščius. Šiuose laikraščiuose dabar yra pilna iš Lietuvos žinių žinelių, kurios manau kiekvienam yra svarbu sužinoti, kas jų tėviškėje dedasi. Amerikos laikraščio antrašas yra: 222 South, 9th St., Brooklyn, N. Y. "Darbininko", laikraščio antrašas yra: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Taipgi gali pas varg. A. Stanišauską užsisakyti, kada tik norite ir jis visuomet jums patarnaus. O.

"DARBININKO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKAMŲ KNYGŲ ---

ABC Pradžiamokslis - elementorius, 40 pusl. Kaina 30c.

DIEVO MOTINOS APSIREIŠKIMAS ant Kalno La Salette, vertė kun. Ig. A. Abromaitis, 65 pusl. Kaina 25c.

DR. VINCO PIETARIO RAŠTAI. Tomas III, kietais apdarais, 267 pusl. Kaina 50c.

GĖLIŲ PINTINĖLĖ, graži apysaka, 96 pusl. Kaina 20c.

TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mokykloms ir pirmai vaiku išpažinčiai. Parengė Kun. J. B. Končius, S.T.D. Kaina 20c.

KATEKIZMAS mažiems vaikams, anglų ir lietuvių kalbose. Vertė Kun. J. K. Miliauskas. Kaina 20c.

KATEKIZMĖLIS — Pirma Išpažintis. Sutaisė Kun. P. Juškaitis. Kaina 15c.

NOVENA prie Šv. Pranciškaus Asyžiečio. Vertė K. Kaina 15c.

NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina 20c.

NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos Kaina 15c.

NOVENA už sielas skaistykloje. Kaina 20c.

TRYS KELEIVIAI, krikščionis, žydas ir turkas. Graži apysaka. Kaina 25c.

PIETŲ AMERIKOJE, kelionės įspūdžiai. Parašė Kun. J. Paškauskas. Kaina 25c.

PLANETOS IR ŽVAIGŽDĖS, parašė Gerutis, 87 pusl. Kaina 20c.

SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, gerais apdarais. Kaina $1.60

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS. Čia rasite daugybę įvairių valgiams gaminti receptų. Kaina su prisiuntimu $1.10

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BROCKERT'S

XXX Ale ir Stock Ale

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiaraus ir visų mėgiamą XXX Ale arba Stock Ale. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet užsisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St. Worcester, Mass. Telefonas Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston PHONE So. Boston 2271

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R